Ազգ
Azg
11 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2004 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 201 (3132)

Թիրախը՝ Հայ առաքելական եկեղեցին

ՀՅԴ Հայաստանի գերագույն մարմնի լրատվական բաժնից ստացել ենք Բեյրութի «Ազդակ» օրաթերթի երեկվա համարում լույս տեսած հետեւյալ լրատվությունը:

Նոյեմբերի 9-ին՝ ժամը 12-ին, Բաղդադի Հայ առաքելական եկեղեցու մոտ պայթել է ռումբ՝ քարեքանդ դարձնելով միայն նյութական վնասներ:

Իրաքի ազգային իշխանությունների պատասխանատուներից Պարույր Հակոբյանի հետ «Ազդակի» խմբագրության հեռախոսային հաղորդագրության համաձայն նշված լուրը հաստատվել է: Պարույր Հակոբյանն ընդգծել է, որ պայթյունի թիրախը հաստատապես հայկական եկեղեցին է եղել:

«Ազգային անվտանգության ապահովման տեսակետից ՆԱՏՕ-ի հետ մեր փոխգործակցությունը կարեւոր բաղադրիչ է»

Հարցազրույց ՆԱՏՕ-ում Հայաստանի դեսպան Սամվել Մկրտչյանի հետ

Անցած շաբաթ տարածաշրջանային այցի շրջանակներում Երեւանում էր ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարը: Նախագահ Քոչարյանի հետ հանդիպումից հետո լրագրողների հետ զրույցում Յաապ դե Հուփ Սխեֆերը նշեց Անհատական գործընկերության աշխատանքային ծրագրով (Individual Partnership Action Plan) Հայաստան-ՆԱՏՕ համագործակցության մասին: Ի՞նչ է ԱԳԱԾ-ն եւ ի՞նչ մակարդակում են Երեւան-Բրյուսել հարաբերությունները: Այս հարցերի շուրջ է «Ազգի» հարցազրույցը ՆԱՏՕ-ում Հայաստանի դեսպան Սամվել Մկրտչյանի հետ:

- Սովորաբար միջազգային կառույցների հետ համագործակցությունն սկսվում է այդ կառույցների կողմից այսպես կոչված «ծածկոցային մոտեցման» սկզբունքով, երբ որոշակի տարածաշրջանի տարածաշրջանը կազմող երկրների հետ միատեսակ, միանման ծրագրեր են իրականացվում: Համագործակցության զարգացմանը զուգընթաց որոշակի փուլում կարիք է առաջանում հստակեցնելու յուրաքանչյուր երկրի հետ այդ հարաբերությունների շրջանակները եւ բովանդակությունը: Բնականաբար, ոչ բոլոր երկրներն են միանշանակ ընդունում կամ կարեւորում այս կամ այն ծրագրի իրականացումը, ոչ բոլոր երկրներն են ունակ այդ ուղղությամբ կատարելու այդ համագործակցության պահանջները կամ առաջադրված խնդիրները: Եվ այստեղ որպես համագործակցության եւ գործընկերության նոր միջոց ՆԱՏՕ-ն մշակել է նոր ծրագիր, որը կոչվում է Անհատական գործընկերության աշխատանքային ծրագիր (ԱԳԱԾ):

Եվ այդ ծրագրի շրջանակներում արդեն ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի յուրաքանչյուր երկիր կարող է ներկայացնել իր առաջարկությունները: Այսինքն՝ լավագույն տարբերակն այն է, որ դու գնահատում ես քո առաջնահերթությունները, սեփական կարողությունները եւ ըստ դրանց մշակում համապատասխան աշխատանքային ծրագիր: Մյուս կողմի հավանությանն արժանանալուց հետո սկսվում է այդ ծրագրի իրականացումը: Մենք մտադիր ենք այդ ծրագիրը, նախագիծը պատրաստել մինչեւ տարեվերջ եւ ներկայացնել ՆԱՏՕ-ի քննարկմանը, որից հետո կհաստատվի եւ կդրվի գործողության մեջ:

Տես էջ 3

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

5 կամ 7 մլն կաշառք «Արմենտելի» բացառիկ իրավունքների պահպանման դիմաց

Արշակ Սադոյանի աղբյուրները բարձրաստիճան պաշտոնյաներն են

Խորհրդարանական ավանդական հարց ու պատասխանի ընթացքում եւս մեկ անգամ ՀՀ կառավարություն-«Արմենտել» իրավահարաբերությունները տեղափոխվեցին պարզաբանումների դաշտ: Կրկին խոսելով 170 մլն-ի պետությանը հասցրած վնասի եւ 5 կամ 7 մլն կաշառքով արտահայտված, իր գնահատականով, պետական դավաճանության մասին Արշակ Սադոյանը հարցրեց. «Հարգելի վարչապետ, Դուք հասկանո՞ւմ եք, թե ինչ իրավական ծանր հետեւանքների մեջ եք մտցնում Հայաստանին»: Այնուհետեւ բանախոսը դիմեց Հանրապետական կուսակցության ղեկավարներին, ասելով. «Դուք հասկանո՞ւմ եք, ինչ բան է միջազգային ելք տրամադրել օտար պետության ներկայացուցչությանը եւ հետո սրբագրել»:

Տես էջ 2

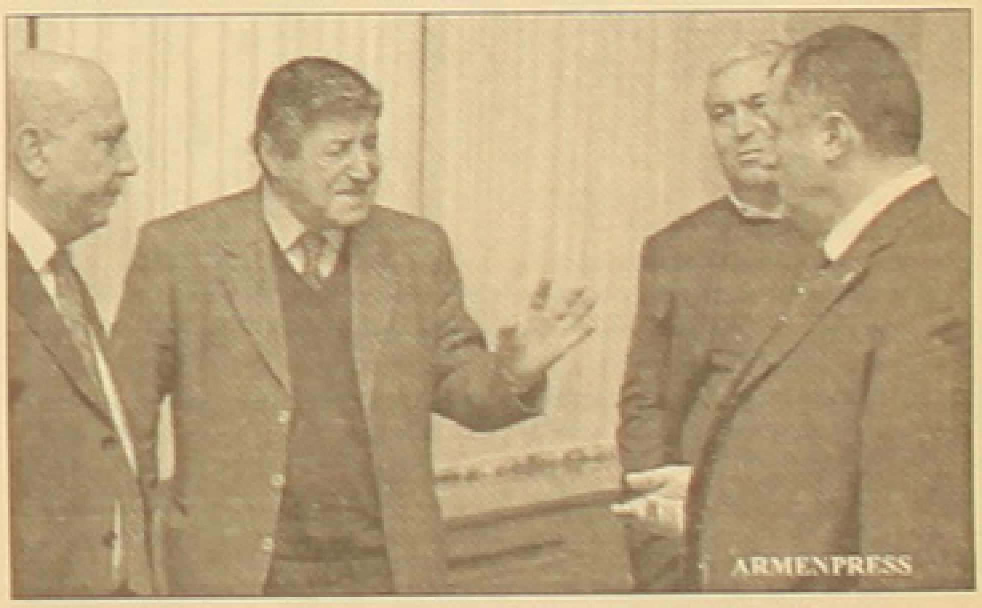

«Աղագայում կասկածները կփարատվեն»

Տեղեկացրեց վարչապետը «27»-ի գործից անջատված մասի կարճման առնչությամբ

Խորհրդարանում, լրագրողների հարցերին պատասխանելով, վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանն ընդգծեց, որ նոր հանգամանքների հանդես գալու դեպքում քննությունը կարող է շարունակվել, եւ կոչ արեց բոլոր նրանց, ովքեր «խորհրդավոր կերպով կամ դեմքի լուրջ արտահայտությամբ ասում են, թե տեղեկություններ ունեն եւ դրանք կարող են լույս սփռել «27»-ի գործի վրա, թող ներկայացնեն»: Դատախազությունն իրավունք չունի հաշվի չառնելու նոր հանգամանքների ի հայտ գալը, հավաստեց վարչապետը եւ ավելացրեց. «Ինչ որպես ականատես դատավարության ընթացքում ասել եմ, որ իմ տպավորությամբ «27»-ի գործող անձինք հրահանգների էին սպասում դրսից: Ժամանակ անց սառը կշռադատության դեպքում էլ նույն տպավորություններն են պահպանվել: Հույս ունեմ, որ եթե ոչ այսօր կամ վաղը, ապա ապագայում անպայման կասկածները փարատելու համար փաստեր կբերվեն»: Վարչապետի կարծիքով, դատարանն այսօր իրավական կշռադատված որոշում է կայացրել, սակայն հնարավոր չէ իրավական դաշտում մարդկանց ունեցած կասկածները, զգայական տպավորությունները փարատել:

Ն. Պ.

Իլհամ Ալիեւն այլեւս դեմ չէ հայերի Բաքու այցելությանը

Ադրբեջանի նախագահը, ըստ «Թրենդ» գործակալության, հայտարարել է, որ ինքը դեմ չէ Հայաստանի խորհրդարանականների Բաքու այցելությանը: Նոյեմբերի վերջին ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական վեհաժողովը կազմակերպում է «Վարդագույն ճանապարհ» սեմինարը, որին Հյուսիսատլանտյան դաշինքը հրավիրել է երեք հայ պատգամավորների: «Կարծում եմ, որ ՆԱՏՕ-ի սեմինարի շուրջ չարժե ստեղծել իրարանցում: Ադրբեջանը սկզբունքային հարցերում չի գնա զիջումների: Եթե մենք հայերին թույլ չտանք մասնակցել այդ սեմինարին, ապա դա կօգտագործեն մեր դեմ: Մենք ուզում ենք, որ Ադրբեջանում անցկացվեն շատ միջազգային ֆորումներ: Եթե մենք դրանցից հրաժարվենք, ապա Հայաստանը շահելու է», ասել է Ալիեւը:

Ադրբեջանի նախագահը հիշեցրել է, որ նախկինում էլ Ադրբեջան են ժամանել Հայաստանի վարչապետը, խորհրդարանականներ, սակայն նրանց դեմ բողոքի գործողություններ չեն կազմակերպվել: Հիշեցնենք, որ հենց Ալիեւն էր դեմ մի քանի հայ սպաների ներկայությանը ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի «Լավագույն համատեղ ջանք-2004»-ին, որը պետք է տեղի ունենար սեպտեմբերին, սակայն ՆԱՏՕ-ի ղեկավարությունը չեղյալ հայտարարեց զորավարժությունները, երբ Ադրբեջանը թույլ չտվեց հայերի մուտքը Բաքու:

Ալիեւն ավելացնում է պաշտպանության բյուջեն

Ադրբեջանի նախագահը երկրի հարավային շրջաններ նոյեմբերի 9-ին կատարած այցի ընթացքում հայտարարել է, որ 2005 թ. Ադրբեջանի ռազմական ծախսերն ավելանալու են գրեթե մեկ երրորդով, հաղորդում է Ֆրանսպրեսը: Իլհամ Ալիեւը հայտարարել է, որ Ադրբեջանն ավելացնում է ռազմական ծախսերը, որովհետեւ հարեւան Հայաստանը 2005 թ. բյուջեի նախագծով պաշտպանության համար նախատեսել է 100 մլն դոլար:

Իլհամ Ալիեւը կոնկրետ չի ասել, թե 2005 թ. պաշտպանության ոլորտում որքան կկազմեն բյուջեով նախատեսված ծախսերը: Հիշեցնենք, որ 2004 թ. պետբյուջեով Ադրբեջանը պաշտպանության ոլորտին հատկացրել էր 150 մլն դոլար, ինչը կրկնակի ավելի է նույն տարվա համար Հայաստանի պաշտպանության ոլորտին տրամադրված միջոցներից:

Ուկրաինայում առաջին փուլում հաղթել է Յուշչենկոն

Հոկտեմբերի վերջին Ուկրաինայում տեղի ունեցած նախագահական ընտրությունների առաջին փուլում հաղթել է ընդդիմության ներկայացուցիչ, նախկին վարչապետ Վիկտոր Յուշչենկոն: Այս մասին, ըստ «Նովոստի» գործակալության, երեկ հայտարարել է ԿԸՀ նախագահ Սերգեյ Կիվալովը: Յուշչենկոն ստացել է ձայների 39,87 տոկոսը, իսկ գործող վարչապետ Վիկտոր Յանուկովիչը՝ 39, 32: Նախագահական ընտրությունների երկրորդ փուլը տեղի է ունենալու նոյեմբերի 21-ին: Առաջին փուլի արդյունքները ուշացրել էին նրանով, որ թեկուզ փոքր առավելությամբ, այնուամենայնիվ, հաղթեց ընդդիմության ներկայացուցիչը: Եվ այս ամենն այն պայմաններում, երբ Յանուկովիչի օգտին էին աշխատում Ուկրաինայի ողջ «ադմինիստրատիվ ռեսուրսը», գործող նախագահ Կուչմայի կլանը, Ռուսաստանը, անգամ նախագահ Պուտինը:

Վարդան Օսկանյանը ննջա՞ւ է Հավաքական անվտանգության պայմանագիր կազմակերպությանը

Վաղը Հավաքական անվտանգության պայմանագիր կազմակերպության (ՀԱՊԿ) արտգործնախարարների խորհրդի հերթական նիստին մասնակցելու նպատակով Մոսկվա է մեկնում Հայաստանի արտաքին գերատեսչության ղեկավար Վարդան Օսկանյանը: Հիշեցնենք, որ այս կազմակերպությունը ձեւավորվել է 1992 թ. եւ այսօր իր շարքերում ներառում է խորհրդային նախկին 6 հանրապետությունների՝ Հայաստան, Ռուսաստան, Բելառուս, Տաջիկստան, Ղազախստան եւ Կիրգիզիա:

ՀԱՊԿ-ն ռազմաքաղաքական կառույց է (միշտ է, բավականաչափ ամորֆ), ըստ կազմակերպության կանոնադրության, անդամներից մեկի դեմ հարձակումը նշանակում է հարձակում մյուսների դեմ: Այսինքն՝ եթե, օրինակ, Ադրբեջանը հարձակվում է Հայաստանի վրա, ապա Ղազախստանը եւ մյուս չորս երկրները դա ընկալում են հարձակում հենց իրենց վրա: ՀԱՊԿ-ն, ինչպես մի շարք առումներով նշել են բարձրաստիճան հայ պաշտոնյաները, Հայաստանի անվտանգության ապահովման բաղկացուցիչներից մեկն է:

Սակայն վերջին օրերին տեղի ունեցած իրադարձությունները ցույց են տալիս, որ ՀԱՊԿ անդամ երկրները կարող են ոչ միայն չաջակցել կազմակերպության մեկ այլ անդամ պետության, այլեւ աջակցել մի երրորդ երկրի, որը ՀԱՊԿ-ի անդամ չէ: Հոկտեմբերի 27-ին Բաքվի նախաձեռնությամբ ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի օրակարգ մտավ «Ադրբեջանի գրավյալ տարածքներում տիրող իրավիճակի» հարցը: Քվեարկությանը ՄԱԿ-ի 191 անդամ պետություններից Ադրբեջանի նախաձեռնությունը պաշտպանեց ընդամենը 43 երկիր, այդ թվում ՀԱՊԿ-ի անդամ երկու երկրներ՝ Ղազախստանն ու Կիրգիզիան:

Պետք է ենթադրել, որ այս ոչ բնական երեւույթի մասին է, որ պետք արտահայտվի Վարդան Օսկանյանը ՀԱՊԿ արտգործնախարարների խորհրդի վաղը Մոսկվայում կայանալիք նիստի իր ելույթում: Սա Հայաստանի համար սկզբունքային խնդիր է: Եթե Հայաստանի հետ անվտանգության նույն համակարգում գտնվող երկու այլ երկրներ ոչ միայն չեն աջակցում, այլեւ Հայաստանի կենսական շահերի դեմ քայլեր են ձեռնարկում, ապա ինչ երաշխիք կա, որ նույն Ադրբեջանի կողմից Հայաստանի նկատմամբ ագրեսիայի դեպքում Ղազախստանն ու Կիրգիզիան ռազմական օգնություն ցույց չեն տա հենց Ադրբեջանին:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ընթացիկ

Վարկերի եւ օգնությունների արդյունավետության ուսումնասիրությունը կանխարգելման խնդիր ունի

Գտնում է հանձնաժողովի նախագահը

Երեւանի «Ջրմուղ-կոյուղի» ՓԲԸ-ն ուշացրել է պարզաբանումները, իսկ KPMG-ն՝ անկախ աուդիտորական հաշվետվությունը համայնքային զարգացման ծրագրի ուսումնասիրության վերջնական զեկույցի բարձրացրած խնդիրների առնչությամբ: Դրանով էլ պայմանավորվել է ՀՀ ԱԺ օտարերկրյա պետություններից եւ միջազգային կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների, վարկերի, դրամաշնորհների եւ մարդասիրական օգնությունների օգտագործման արդյունավետությունն ուսումնասիրող հանձնաժողովի (ՎԴՄՕ) միջանկյալ զեկույցի ուշացումը: Այն երեկ ներկայացրեց հանձնաժողովի նախագահ **Վահան Հովհաննիսյանը**: Ըստ էության, զեկույցը վերահաստատեց մարտի 30-ին ներկայացված նախորդ զեկույցի տեխնիկական եզրակացության հիմնական մասը եւ ավելացրեց ֆինանսական տեղաշարժերի ապօրինության եւ անարդյունավետության փաստարկները:

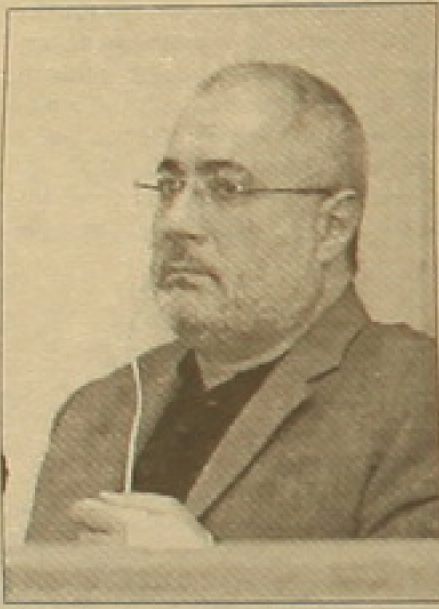

Հանձնաժողովի նախագահի համոզմամբ՝ շատ ավելի ժամանակ է պահանջվել ֆինանսական, քան տեխնիկական կողմի ուսումնասիրման համար: Ու թեեւ վարկային մասով փաստաթղթերի ծավալն ու քանակը եղել են աննկարագրելի շատ, սակայն մարդասիրական օգնությունների առնչությամբ փաստաթղթերն ուղղակիորեն չեն գտնվել: Իսկ Երեւանի «Ջրմուղ-կոյուղին» եւ KPMG ընկերությունը հարցումների պատասխանները հասցեագրել են միմյանց: Եվ որքան էլ Վահան Հովհաննիսյանի կարծիքով Ազգային ժողովի իրավասությունները սահմանափակ են եւ կան դրանք ավելի սահմանափակելու միտումներ, այնուամենայնիվ, հանձնաժողովը կարողացել է ապացուցել, որ Երեւանի «Ջրմուղ-կոյուղին» գրեթե ամբողջովին կախման մեջ է ՀՀ կառավարությունից եւ օտարերկրյա օպերատորի՝ «Էյ Յութիլիթի» ներգրավումը Համաշխարհային բանկի հանրային զարգացման ծրագրի իրականացման գործում ամենեւին էլ չի թեթեւացրել ՀՀ կառավարության հոգսերը կապված ջրմուղի հետ: Ավելին, առանց կառավարության ֆինանսավորման ջրմուղն այսօր կարող է հայտնվել սնանկի կարգավիճակում, չնայած օրենսդրական պատշաճ հիմքի շնորհիվ իրականացվում է ջրմուղի ողջ եկամուտները կազմող ջրի սպառման վարձավճարների գանձումը 100 տոկոսով:

Հանձնաժողովը որոշման նախագիծը խորհրդարան կներկայացնի հաջորդ եռօրյայի ընթացքում, քանի որ Ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի նախագահ **Անդրանիկ Անդրեասյանի** հարակից զեկույցի հետ կապված հարցերն այս եռօրյայում ժամանակ չլինելու պատճառով չեն ստացել իրենց պատասխանները եւ չեն լսվել պատգամավորների համապատասխան ելույթները: Ինչեւէ, Վահան Հովհաննիսյանի անձնական կարծիքով, հարկավոր է Հայաստանից դուրս քշել «Էյ Յութիլիթի» ընկերությանը, այլապես Երեւանում խմելու ջրի մատակարարման եւ ջրի որակի հարցում բարելավում ակնկալելն ուղղակի անհարիր կլինի:

Հանձնաժողովի նախագահը փաստեց, որ հանրապետականների մեծ ակտիվությամբ եւ մասնագիտական գործի արդյունքում են գրանցվել զեկույցում ներառված շատ բացահայտումներ եւ խոսք անգամ չի կարող լինել կոալիցիայի անդամ մյուս երկու կուսակցությունների ընդդեմ հանրապետականների միավորված լինելու մասին: Իսկ ընդդիմադիր պատգամավորների աշխատանքի պակասը զեկույցի առնչությամբ Վահան Հովհաննիսյանը ձեռնտու չհամարեց, քանի որ նրանք կարող էին շատ ավելին նկատել եւ փաստել: Հատկապես որ սա հնարավորություն էր արխիվային շատ փաստաթղթեր, կառավարության որոշումներ, ֆինանսական հաշվետվություններ ուսումնասիրելու:

Զեկույցը ներկայացնելուց առաջ հանձնաժողովի նախագահը փաստեց, որ ամենեւին էլ նպատակ չի եղել գլուխներ թռցնելու կամ քաղաքական շահարկումներին տեղիք տալու: Չնայած թե՛ մեկը, թե՛ մյուսը նախորդ զեկույցից հետո արձանագրեցին:

Հանձնաժողովի աշխատանքների ժամկետի երկարաձգումը Վահան Հովհաննիսյանը նպատակահարմար համարեց, քանի որ ուսումնասիրում պահանջող շատ ծրագրեր կան եւ խնդիրը հետին թվով մեղավորներ գտնել ու պատժելու մեջ չէ, կարեւորը կանխարգելումն է: Մինչեւ տարեվերջ հանձնաժողովը կներկայացնի «Լինսի» ճանապարհաշինական ծրագրի եւ ոռոգման ջրի հետ կապված զեկույցները:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

5 կամ 7 մլն կաշառք «Արմենտելի» բացառիկ իրավունքների պահպանման դիմաց

1-ին էջից

Հարցին պատասխանեց արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանը, նախ հիշեցնելով, որ դեռեւս համաձայնագիրը ստորագրված չէ, ապա ընդգծեց. «Առանձնապես շատ խելք կամ վառ երեւակայություն պետք չէ, հասկանալու, որ առանց ձեռնարկվող միջոցների «Արմենտելը» հաջորդ իսկ օրվանից կսահմանի առնվազն 8 դրամ սակագին՝ տեղական զանգերի համար: Նույնը կկիրառի անալոգային տարածների համար: Շատ խելք պետք չէ հասկանալու, որ «Արմենտելը» ցանկացած պահի կկարողանա վերանայել այդ սակագինը՝ առանց պետական մարմնի հաստատման»: Այնուհետեւ Դավիթ Հարությունյանը հարկ համարեց վերջին օրերին Արշակ Սադոյանի ծավալած գործունեությունը շոու անվանել, իսկ նրա դիրքորոշումը որակել ժողովրդի զգացմունքներին ներազդելով իրականացվող դավաճանություն, քանի որ «Արմենտելին» բացառիկ իրավունքներից զրկելու դեպքում ՀՀ կառավարությունը պարտավորված կլինի վճարել տասնյակ կամ հարյուրավոր միլիոնների փոխհատուցում:

Պատասխանն Արշակ Սադոյանը համարեց «սպեկուլյացիա», ինչին հաջորդեց Դավիթ Հարությունյանի հորդորը բոլոր հեռուստաընկերություններին Սադոյանի ունեցած ապացույց-տեսաերիզը հեռարձակման տրամադրելու մասին: Պարզաբանումները շարունակվեցին խորհրդարանի միջանցքում, ուր Արշակ Սադոյանը եւս մեկ անգամ ընդգծեց, որ կոռուպցիայի մասին իր հայտնածները լուրջ կասկածներ են եւ ոչ թե փաստեր, իսկ տեսաերիզում մարդիկ են, դեմքեր, որոնք ավելի հիմնավոր ապացույցներ չեն ներկայացնի, քան իր՝ Սադոյանի հայտարարությունները:

Խորհրդարանի միջանցքում Սադոյանի տված պարզաբանումներին հաջորդեցին Հանրապետական խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանի հոխորտագին արտահայտությունները Սադոյանին պատասխանատվության ենթարկելու՝ «գլուխը ջարդելու» մասին, ու եւ երկու հանրապետականի համարժեք պահվածքը:

Ավելի ուշ վարչապետը հայտարարեց, որ ինքը Սադոյանի հայտարարություններին լուրջ չի վերաբերվում եւ ամեն զառանցանքի չի պատասխանում:

Ն. Պ.

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Ուղեկալից գողություն անողները բռնվեցին տեղում

ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության տրամադրած օպերատիվ տեղեկագրից տեղեկանում ենք, որ նոյեմբերի 9-ին ոստիկանության Վաղարշապատի բաժին ահազանգ է ստացվել, որ նույն օրը Հայաստանում տեղակայված ՌԴ սահմանապահ զորքերի Արտաշատի սահմանապահ ջոկատի ուղեկալի կողմից սպասարկվող տարածքի արգելապատնեշից ազբեստե խողովակներ գողանալու եւ Գագիկ Մ.-ին ամրակցված ու նրա վարած «Կուբան» մակնիշի ավտոկրանով գողոնը տեղափոխելու պահին բռնվել եւ ոստիկանության բաժին բերման են ենթարկվել 1983 թ. ծնված Արման Բ.-ն, 1972 թ. ծնված Ռոման Թ.-ն եւ 1967 թ. ծնված Գագիկ Մ.-ն: Գողոնն առգրավված է, կատարվում է հետաքննություն:

Վթար

Ինչպես տեղեկացանք ԱԻՎ լրատվական կենտրոնի տրամադրած օպերատիվ տեղեկագրից, նոյեմբերի 9-ին, ժամը 23:10-ին, Մարշալ Բաղրամյան պողոտայի եւ Օրբելի եղբայրների փողոցի խաչմերուկում իրար են բախվել «ԳԱԶ-31» մակնիշի եւ «Ֆոլկսվագեն» մակնիշի ավտոմեքենաներ: Վթարի հետեւանքով վերջին մեքենայի վարորդ, 23-ամյա Լեւոն Ղազարյանը մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել է հիվանդանոց:

Մ. Մ.

ԱՍՈՒԼԻՍ

Երիտասարդների տոնի մասին Հայաստանում քչերը գիտեն

Նոյեմբերի 10-ը երիտասարդության միջազգային օրն է, սակայն այդ մասին Հայաստանում քչերը գիտեն: Իրականում կարեւորը ոչ թե իմանալն է, այլ ինչ-որ ձեւով նշելը, ի նպաստ երիտասարդության օգտագործելը: «Երիտասարդության միջազգային տոնը առիթ է շահագրգիռ բոլոր կողմերի համար մեկ անգամ եւս վեր հանելու երիտասարդությանը հուզող խնդիրները», երեկ տոնի եւ երիտասարդական ակումբների դաշնության հիմնադրման 5-ամյակին նվիրված ասուլիսում ասաց դաշնության նախագահ **Ատոմ Մխիթարյանը**: Նա ասաց, որ երկրորդ տարին է՝ հիշատակում են տոնի մասին, սակայն երիտասարդության շրջանում արձագանքները թույլ են: «Այսօր երիտասարդության ընդամենը 3-4 տոկոսն է հասարակական-քաղաքական ակտիվություն ցուցաբերում, իսկ տոնի մասին գիտի մոտ 10 տոկոսը», ասաց նա: Աշխարհի առաջադեմ երիտասարդությունն այս օրը մեծ շուքով է նշում, տոնի պատմությունը կապված է 1945-ին այդ օրը Լոնդոնում Դեմոկրատ երիտասարդների համաշխարհային ֆեդերացիայի հիմնադրման հետ:

Ատոմ Մխիթարյանը, ներկայացնելով դաշնության 5-ամյա գործունեությունը, ասաց, որ նախատեսում են երիտասարդական տեղեկատվության գործակալություն ստեղծել, որտեղ կլինի հայկական երիտասարդական կազմակերպությունների մասին տեղեկատվական բազա, երիտասարդներին հետաքրքրող տեղեկություններ:

Ատոմ Մխիթարյանը ներկայացրեց դաշնության նոր ստեղծված ինտերնետային էջը (http://fyca.scl.am), ասաց, որ մինչեւ այս շաբաթվա վերջ կգործարկվի նաեւ երիտասարդական մի նոր ինտերնետային էջ, որը նպատակ ունի երիտասարդներին եվրոպայի մակարդակով երիտասարդական քաղաքականության մեջ ներգրավել, ինչպես նաեւ հայ երիտասարդներին հնարավորություն տալ հասարակական ինտեգրացիայի նոր ձեւերն օգտագործելով իրենց տեսակետներն արտահայտել ամենատարբեր գործընթացների վերաբերյալ:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Հայկական ապրանքներն ու ծառայությունները կներկայացվեն Վրաստանում

Մյուս տարի՝ ապրիլի 16-18-ը Վրաստանում կանցկացվի հայկական ապրանքների եւ ծառայությունների առաջին «Հայաստանն այսօր EXPO-2005» ցուցահանդեսը, որտեղ ներկայացվող ոլորտներն են՝ սննդամթերք եւ ըմպելիք, հաստոցաշինություն, քարամշակում, քիմիական արդյունաբերություն, էլեկտրատեխնիկա եւ էլեկտրոնիկա, շինանյութեր, բեռնափոխադրումներ եւ ուղեւորների տեղափոխում: Ինչպես տեղեկացնում է «Լոգոս էքսպո սենթրը»՝ ցուցահանդեսը կանցկացվի ՀՀ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման, արտաքին գործերի նախարարությունների եւ Արդյունաբերողների եւ գործարարների (գործատուների) միության աջակցությամբ:

Ցուցահանդեսի կազմակերպիչները համոզված են, որ այս միջոցառումը կնպաստի հայկական ապրանքների արտահանման զարգացմանը, կընդլայնի վրացական շուկայում դրանց ներգրավման հնարավորությունը, կամրապնդի տարածաշրջանային կապերը: «Լոգոս էքսպո սենթրից» տեղեկացնում են, որ ցուցահանդես կայցելեն Վրաստանի խոշոր ձեռնարկությունների ղեկավարներ, ոլորտի պետական այրեր, սփյուռքի ներկայացուցիչներ:

Թ. Մ.

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆԸ

Թողնեն վերադառնանք Հայաստան

Սիրելի **«Ազգ»**

Կարդացի ձեր թերթում տպագրված հարցազրույցը պրոֆեսոր Չուբարյանի հետ: Այնտեղ նա մտավախություն էր հայտնում գիտության կիրառման, ասպիրանտների պակասի եւ այլնի մասին: Խնդրում եմ պարոն Չուբարյանին եւ բոլոր նրանց, ովքեր այդքան մտածում են գիտության մասին, թող ինձ եւ ինձ նմաններին թողնեն գանք Հայաստան:

Մի երկու բառով ասեմ իմ դրությունը եւ նշեմ, որ այդպիսի վիճակում այսօր գտնվում են շատ ու շատ ասպիրանտներ:

Ավարտելով պետական համալսարանը ես հրավեր եմ ստանում դրսում սովորելու: Բայց մեր համալսարանը, կրթության նախարարությունը ոչ մի կերպ չաջակցեցին, որ ես գնամ սովորելու: Աջակցել ասելով նկատի ունեմ, որ ինձ թողնեին գնալ, սովորել եւ վերադառնալ հայրենիք: Ես մեկնում եմ մեկ տարով սովորելու, ինձ համալսարանից դուրս են հանում, այնուհետեւ զգում եմ հետախուզման մեջ բանակից խուսափելու համար:

Այսօր ես ասպիրանտ եմ եվրոպական համալսարաններից մեկում եւ դեռ երկու տարի ունեմ սովորելու, բայց ոչ մի հույս, հեռանկար չունեմ հայրենիք վերադառնալու, քանի որ մեր տաղանդավոր օրենքների համաձայն, անկախ այն բանից՝ գիտնական ես, թե խուլիգան, մեր դեմոկրատ երկրում բոլորը հավասար են, հետեւաբար պետք է ծառայեն բանակում: Իսկ մեր տաղանդավոր ղեկավարները չեն հասկանում, որ այսօրվա զարգացման պայմաններում գիտնականին բանակ թողնելը հավասար է նրան այդ ոլորտից հեռացնելուն: Չգիտեմ, թե այդ հարցի մասին մեր ղեկավարությունը ինչ է մտածում, ես միշտ ուշի-ուշով հետեւում եմ հայաստանյան նորություններին, սակայն մինչեւ հիմա չեմ տեսել, որ որեւէ ղեկավար պաշտոնյա անդրադառնա այս ցավոտ խնդրին:

Այսօր դրսում հումանիտար գիտություններով զբաղվողների խիստ կարիք կա, եւ եթե այսպես շարունակվի, վաղը Հայաստանում ոչ ոք չի մնա:

Այսքանով ավարտում եմ իմ նամակը, չեմ ցանկանում ավելի խորանալ հարցի մեջ, բայց եւս մեկ անգամ կոչ եմ անում մեր ղեկավարներին, որ այս հարցին ուշադրություն դարձնեն: Իմ կարգավիճակում այսօր շատ տղաներ կան, որոնք սովորում են, բայց բանակի պատճառով դժվար թե հետագայում վերադառնան Հայաստան:

ԴԱՎԻԹ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Հոլանդիա

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Անցուդարձ

«Ցեղասպանության հարցում Հայաստանի քաղաքականության մեջ փոփոխության վերաբերյալ տվյալներ չկան»

Հայտարարում է Թուրքիայի արտգործնախարարության խոսնակը

Վերջին օրերին թուրքական մամուլն անհիմն հետեւություններ էր անում, թե Հայաստանի կառավարությունը, ի տարբերություն նախորդ տարիների, 2005 թ. Հայոց ցեղասպանության ճանաչման աշխատանքների համար բյուջետային հատկացում չի կատարել, պետբյուջեի նախագծում չի հիշատակվում ցեղասպանության մասին, ուստի դրա միջազգային ճանաչումը դադարել է երկրի արտաքին քաղաքականության առաջնահերթ խնդիրը հանդիսանալ:

«Ազգը» նոյեմբերի 9-ի եւ 10-ի համարներում անդրադարձավ այդ հետեւություններին, պայմանավորելով դրանք Հայոց ցեղասպանության հարցում միջազգային հանրությանն ապակողմնորոշելու թուրքական մամուլի նկրտումներով, ինչպես նաեւ հարցի առնչությամբ Հայաստանին ազդանշան հաղորդելու Թուրքիայի շահագրգռությունները:

Նոյեմբերի 9-ին, պատասխանելով Արմենպրես գործակալության հարցին, ՀՀ ԱԳՆ մամուլի քարտուղար Համլետ Գասպարյանն ասաց. «Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման հարցով Հայաստանի քաղաքականության մեջ փոփոխություն չկա: Ցեղասպանության ճանաչման հարցն առաջվա պես շարունակում է մնալ Հայաստանի արտաքին քաղաքականության օրակարգում, եւ դա չի վճռվում բյուջեի կամ, ավելի ճիշտ, բյուջեի նախագծին ուղեկցող կառավարության ուղերձի առանձին տողով»:

ՀՀ ԱԳՆ մամուլի քարտուղարի այս խոսքերը հաստատեցին թուրքական մամուլի հետեւությունների անհիմնության մեր գնահատականը: Հատկանշական է, որ նրան էլ նոյեմբերի 10-ին հաստատում է Թուրքիայի արտգործնախարարությունն իր խոսնակ Նամըք Թանի միջոցով:

Այդ մասին տեղեկացնում է «Միլլիեթը»: Տեղեկության համաձայն, Թուրքիան հայտարարել է, որ տվյալներ չկան Հայոց ցեղասպանության հարցը Հայաստանի արտաքին քաղաքականության օրակարգից դուրս բերելու մասին, հետեւաբար Հայաստանի քաղաքականությունը փոփոխության չի ենթարկվի:

Թուրքիայի արտգործնախարարության խոսնակ Թանը մամուլի ներկայացուցիչների հետ ամենշաբաթյա հանդիպմանը պարզաբանել է «Հայաստանի կառավարության 2005 թ. բյուջեի նախագծում ցեղասպանությանն առնչվող հոդվածի բացակայության» վերաբերյալ թուրքական թերթերի տեղեկությունները:

Ըստ «Միլլիեթի», խոսնակ Թանը ներկաների ուշադրությունը հրավիրել է վերոհիշյալ տեղեկությունների թերթային բնույթի վրա, ընդգծելով, որ իրենք թերթերի հրապարակումներից զատ չունեն Հայաստանի դիրքորոշման փոփոխությունը հաստատող փաստեր: Այնուհետեւ նա ավելացրել է, որ Հայաստանի կառավարությունը 2005 թ. բյուջեի նախագծին ուղեկցող ուղերձը նախորդներից տարբերակելու խնդիր չի ունեցել, ուստի ավելորդ են քաղաքականության փոփոխության հետեւությունները:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

«Ազգային անվտանգության ապահովման տեսակետից ՆԱՏՕ-ի հետ մեր փոխգործակցությունը կարեւոր բաղադրիչ է»

1-ին էջից

- Պրն Մկրտչյան, վերջին շրջանում, հատկապես ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղարի այցի նախօրեին եւ հետագայում պաշտոնական ու ոչ պաշտոնական լրատվամիջոցներով շրջանառվեց Հայաստանի ՆԱՏՕ-ին անդամակցության հեռանկարը: Հնարավո՞ր է մոտակա տարիներին գա մի պահ, երբ Հայաստանը հարեւան Ադրբեջանի եւ Վրաստանի օրինակով հայտարարի դաշինքին անդամակցելու իր ցանկությունը:

- Ի տարբերություն մյուսների, մենք մեր քաղաքական հայտարարություններում եղել ենք առավելապես հստակ եւ իրատես, այս պահին էլ հայտարարում ենք, որ ՆԱՏՕ-ին անդամակցությունը չի գտնվում մեր քաղաքական օրակարգում: Մենք պարզապես զարգացնում ենք մեր հարաբերությունները ՆԱՏՕ-ի հետ այդ գիտակցությամբ եւ այդ մոտեցմամբ: Մեր հարաբերություններն ինչքա՞ն կմերձենան, դա այլ խնդիր է: Բայց այս պահին որպես քաղաքական նպատակ մենք չենք հայտարարում եւ դա մեր օրակարգում չի գտնվում: Ինչո՞ւ ենք այդպես անում: Որովհետեւ իրատես ենք, գնահատում ենք մեր տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական խնդիրները, մեր անվտանգության ապահովման տարբեր եղանակների համակցումը, որը, մեր գնահատմամբ, այս պահին լավագույնն է: Գիտակցում ենք նաեւ որեւէ կառույցում մեր պատրաստվածության աստիճանը, ինչպես նաեւ համապատասխանաբար այդ կառույցի մեջ ներառնելու ցանկությունը: Որեւէ մեկը չգիտի, թե հետագա զարգացումներն ինչպիսին կլինեն, բայց հստակ է, որ այս պահին մենք նման մտադրություն չունենք, եւ ՆԱՏՕ-ի կողմից էլ նման ցանկություն չկա: Ինչ վերաբերում է մեր հարեւաններին, ապա նրանք, եւ դա ոչ միայն մեր կարծիքն է, այլեւ ՆԱՏՕ-ի եւ նրա ղեկավարության, երբեմն շտապողական, ոչ իրատեսական հայտարարություններ են անում:

- Եթե ճիշտ հասկացա ձեզ, Հայաստանն այսօր չի համապատասխանում ՆԱՏՕ-ի չափանիշներին, ՆԱՏՕ-ն չի ցանկանում մեզ ընդունել իր շարքերը: Այդ պատճառով է, որ Հայաստանը չի հայտարարում ՆԱՏՕ-ին անդամակցելու իր ցանկության մասին:

- Ոչ, ես այդպես չեմ ասում: Խնդիրը շատ նուրբ է: Ես ասացի, որ այս պահին մեր ազգային անվտանգության ապահովման տեսակետից ՆԱՏՕ-ի հետ մեր փոխգործակցությունը կարեւոր բաղկացուցիչ է, բայց այդ անվտանգության ապահովման համակարգում մենք ունենք նաեւ կարեւորագույն այլ ուղղություններ՝ Ռուսաստանի հետ ռազմավարական դաշինքը, Հավաքական անվտանգության պայմանագրի կազմակերպությանը (ՀԱՊԿ) մեր անդամակցությունը, ինչպես նաեւ առանձին երկրների հետ մեր անվտանգության եւ հատկապես Մ. Նահանգների հետ մեր երկխոսությունը, ինչպես նաեւ պաշտպանական ոլորտում մեր համագործակցության զարգացումը երկկողմ մակարդակով:

- Դուք դեսպան եք ՆԱՏՕ-ում եւ ռազմաքաղաքական այդ կառույցում ներկայացնում եք Հայաստանի շահերը: Որն է ՆԱՏՕ-ի հետ համագործակցությունից Հայաստանի շահը:

- ՆԱՏՕ-ն բազմաբովանդակ կառույց է: Այսօր շատ լուրջ համագործակցություն է ծավալվում Հայաստանի եւ ՆԱՏՕ-ի միջեւ արտակարգ իրավիճակների կառավարման ոլորտում: Դա ենթադրում է եւ՛ տեխնիկական, եւ՛ նյութական, եւ՛ փորձագիտական աջակցություն: Մենք զարգացնում ենք նաեւ մեր հարաբերությունները ՆԱՏՕ-ի հետ գիտության ոլորտում: Մեր տարածաշրջանում ՆԱՏՕ-ն իրականացնում է շատ կարեւոր երկու ծրագիր, ի թիվս այլ ծրագրերի: Առաջինը՝ տարածաշրջանի գետերի դիտարկման ծրագիրն է, որի շրջանակներում Հայաստանը, Ադրբեջանը եւ Վրաստանը փորձագիտական մակարդակով նույնիսկ առօրյա փոխգործակցության մեջ են հետեւելու տարածաշրջանային գետերի մաքրության եւ բնապահպանության խնդիրների ապահովմանը: Երկրորդը՝ վիրտուալ մետաքսի ուղի ծրագիրն է, որի շնորհիվ երեք երկրները ելք են ստանում դեպի համաշխարհային ինտերնետային ցանց: Նաեւ առաջնային խնդիր է ՆԱՏՕ-ի միջոցով մեր տարածաշրջանում փորձել ապահովել կայունությունն ու անվտանգությունը: Դա հայտարարում է նաեւ ՆԱՏՕ-ն, ինչն արդեն իսկ նախապայման է այս տարածաշրջանի երկրների եւ՛ տնտեսական, եւ՛ քաղաքական կայուն զարգացման ու հետագա բարգավաճման համար: Մեր համագործակցության զարգացումն ու խորացումը շատ առումներով կախված կլինի, թե ինչպիսի արագությամբ եւ ինչպիսի հաջողությամբ կյանքի կկոչվի ԱԳԱԾ-ն:

- Վերջին շրջանում ՆԱՏՕ-ի բարձրաստիճան պաշտոնյաները հստակ դրական ազդանշաններ են տալիս Հայաստանի ուղղությամբ, նշում Երեւանի եւ Բրյուսելի հարաբերությունների խորացումը: Ձեր կարծիքով ի՞նչն է ՆԱՏՕ-ին տվել նման լավատեսություն:

- ՆԱՏՕ-ի աշխատակիցները մեր իրական հնարավորությունները եւ կազմակերպվածության մակարդակը շատ ավելի բարենպաստ եւ բարձր են գնահատում: Այսինքն՝ երբ քո հակառակ կողմը, որի հետ մտադիր ես համագործակցել, ունի ոչ թե շատ կայացած կառույցներ եւ կազմակերպվածության որոշակի մակարդակ, ապա այն, ինչ դու նախատեսում ես իրագործել նրա հետ, շատ ավելի հարթ ընթացք պիտի ստանա: Այդ առումով է, որ ՆԱՏՕ-ի պաշտոնյաները, պիտի անկեղծ ասեմ, շահագրգիռ են այդ համագործակցությունը զարգացնելու, քանի որ, պարզ ասած, մեզ հետ ստացվում է ինչ-որ բան անել: Իհարկե, մենք ունենք մեր սահմանափակումները, կրկին ելնելով մեր տարածաշրջանի իրավիճակից, այդ թվում Ղարաբաղի հակամարտության առնչությամբ, որոնք մեզ թույլ չեն տալիս լրացուցիչ քայլեր անել: Բայց եղած այդ շրջանակներում համագործակցությունը բավականին արդյունավետ է, ինչը եւ գրավիչ է մյուս կողմի համար, ինչպես նաեւ մեզ համար:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՆՈՐ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ

Ավան թաղամասում բացվեց «Կոնվերս բանկի» մասնաճյուղը

Հայաստանի առաջատար բանկերից «Կոնվերս բանկը» երեկ Ավան թաղամասում այս տարվա ընթացքում իր հերթական մասնաճյուղը բացեց: Մասնաճյուղի բացման արարողությունը զուգորդվեց բանկի մատուցած երկու անակնկալների հետ: Առաջինը «Ավան» մասնաճյուղի հաճախորդների համար անվճար ծառայությունների տասնօրյակի հայտարարումն է: Նոյեմբերի 10-ից մինչեւ նոյեմբերի 20-ը հնարավորություն է տրվում բանկային հաշիվ բացելու առանց պահանջվող նվազագույն մնացորդի եւ ստանալու «Վիզա էլեկտրոն» պլաստիկ քարտ առանց տարեկան սպասարկման վճարի: Երկրորդ անակնկալը մատուցվեց զոհված ազատամարտիկների 11 երեխաներին: Բանկը նրանց դրամական օգնություն հատկացրեց:

Թաղապետ Հ. Մարգարյանը եւ փոխտնօրեն Ա. Հանեսյանը մասնաճյուղի բացման պահին:

Անդրադառնալով մասնաճյուղի բացման անհրաժեշտությանը, «Կոնվերս բանկի» փոխտնօրեն Արշակ Հանեսյանը նշեց.

- Մեր ռազմավարական ծրագրով Երեւանում նախատեսված է 5 մասնաճյուղերի բացումը: Արաբկիրում արդեն ունենք մեկ մասնաճյուղ: Ավանում մասնաճյուղի բացումը պայմանավորված էր նրանով, որ այս խոշոր համայնքում բանկերը քիչ են ներկայացված: Ընդամենը մեկ բանկի մասնաճյուղ կար այստեղ: Բացելով մեր մասնաճյուղը, համայնքի բնակիչներին հուսալի եւ մատչելի ծառայություններ կմատուցենք: Նրանք հնարավորություն կունենան փոխանցումներ, կոմունալ վճարումներ կատարելու, քարտերը սպասարկելու եւ այլն: Այս տարի մարզերում բացվել են 5 մասնաճյուղեր: Մեկ մասնաճյուղ ծրագրում ենք բացել Կապանում: Երեւանում եւս 2 նոր մասնաճյուղեր կբացենք եկող տարի՝ Կենտրոնում եւ Մալաթիա-Սեբաստիայում:

«Կոնվերս բանկի» մասնաճյուղի բացման կապակցությամբ իր գոհունակությունն արտահայտեց Ավանի թաղապետ Հարություն Մարգարյանը.

- Ես շնորհակալություն եմ հայտնում «Կոնվերս բանկին», որովհետեւ սպասարկման ոլորտի եւս մեկ ծառայություն մոտեցվեց համայնքի բնակիչներին: Շատ կարեւորում եմ այս մասնաճյուղի բացումը: Յուրաքանչյուր համայնքի ղեկավար ուրախ կլինի, եթե բոլոր նմանատիպ ծառայությունները տեղայնացվեն, ինչը որոշակիորեն թեթեւացնում է տեղական ինքնակառավարման հետ կապված խնդիրները: Կրկնակի կարեւորում եմ, որ դա անում է մասնավոր կառույցը, որովհետեւ սա եւ՛ բիզնես է, եւ՛ բնակիչների հոգսի թեթեւացում:

ԱՆԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Տեղեկատվության կենտրոնացումը օգնում է առողջապահության քաղաքականության մշակմանը

Առողջապահության նախարարությունը դեռեւս 2000 թվականին սկսեց առողջապահության տեղեկատվական համակարգի մշակումը, որի կիրառումը սկսվեց այս տարի: «Առողջապահության քաղաքականության մշակումը, բնակչության առողջական վիճակի գնահատումը եւ բազմաթիվ այլ գործառույթներ այսօր արդեն անհնար է իրականացնել առանց զարգացած առողջապահության տեղեկատվական համակարգի», ասում է ՀՀ ԱՆ փոխնախարար Թաթուլ Հակոբյանը: Հանրապետության բուժհաստատություններում ստացվող ողջ տեղեկատվությունը՝ հաճախորդի տվյալները, հիվանդության պատմությունը, բուժհիմնարկների ֆինանսական ցուցանիշները եւ այլն, տրամադրվում է ՀՀ ԱՆ, որն էլ փոխանցում է հանրապետական եւ միջազգային կառույցներին: «Մի քանի տարի առաջ այս ոլորտը բարձիթողի վիճակում էր: Ողջ ինֆորմացիան գրված էր եւ ապակենտրոնացված», ասում է ՀՀ ԱՆ իրավական ապահովման եւ տեղեկատվական հոսքերի կառավարման բաժնի պետ Էլվիրա Միրզոյանը: ՀՀ ԱՆ աշխատակազմի պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչության պետ Ա. Վանյանը նշում է, որ տեղեկատվական ծրագիրը թույլ է տալիս բուժօգնություն ստացած հիվանդների անհատական հաշվետվական ձեւերի թղթային տարբերակները փոխարինել էլեկտրոնայինով, ինչը կրճատում է հաշվետվական ձեւերի լրացման աշխատատարությունը եւ ծախսերը: Ստեղծվել է նաեւ բժշկական կադրերի մասին տեղեկատվական բազա: Այն նորացվում է եռամսյակը մեկ եւ օգնում է կադրային բացերի լրացման համար: Տեղեկատվական համակարգի մշակմանը նպաստեց նաեւ անցումը հիվանդությունների միջազգային դասակարգման 10-րդ համակարգին: Այստեղ հիվանդությունները դասակարգվում են 21 դասի նախորդ 18-ի փոխարեն: Այս համակարգի գրանցումը թույլ տվեց համադրել բժշկական տեղեկատվությունը ներպետական եւ միջպետական մակարդակներով, աջակցել բնակչության առողջության վիճակի գնահատմանը եւ առողջապահության քաղաքականության մշակմանը:

ԱՐԵՒԻԿ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

Հայոց լեզուն աղավաղելու համար տուգանք սահմանող օրենքին պատգամավորները դեմ են եղել

Լավ իմանալով, որ առաջին տուգանվողներն իրենք են լինելու

Հարցազրույց լեզվի տեսչության փոխտնօրեն Հովհաննես Զախարյանի հետ

- Հայոց լեզվի նկատմամբ անփույթ ու քամահրալից վերաբերմունքը սպառնում է կրել հասարակական բնույթ, սակայն դրա դեմ առնողներն այսօր ասպարեզում չեն երեւում, չկան պետական ու հասարակական հուժկու ազդեցություն ունեցող կազմակերպություններ՝ պատրաստ ամենօրյա կռիվ տալու լեզվի անաղարտության համար, ավելին՝ ծաղր ու ծանակի ենթարկելու հայերենը գռեհկացնող պետական պաշտոնյային, պատգամավորին, քաղաքական գործչին...

Շատերն այս երեւույթը բացատրում են լեզվի չիմացությամբ, դուք ի՞նչ կասեք:

- Լեզվի չիմացության գործոնից զատ կա նաեւ լեզվական մշակույթի նկատմամբ քամահրական վերաբերմունք, բայց դա առաջին հերթին կրթվածության խնդիր է, որովհետեւ բարեկիրթ մարդը չի կարող անտեսել այդ գործոնը, ավանդական կրթությունն անպայման հաշվի է առնում լեզվական մշակույթը: Շատերիս համար կիրթ ու գրական լեզվով խոսելը շատ կարեւոր չափանիշ է, մարդկանց մեծ մասամբ դրանով ենք գնահատում: Ելնելով լեզվական որակից մարդու մասին ասում ենք՝ կիրթ է, մտավորական է, գողական է, քանի որ դա կապված է մարդու հասարակական դիրքի, կրթվածության, նույնիսկ նրա աշխատանքի բնույթի, եկամուտների չափի, օրենքով պաշտպանված լինելու կամ օրենքը շրջանցելու հետ, որովհետեւ եթե մարդն իր գործունեության մեջ անպաշտ է, բնականաբար, այդպիսին է դառնում նաեւ խոսքի մեջ, իրեն ամեն ինչ թույլ է տալիս:

- Չե՞ք կարծում, որ լեզվի օրենքը պետք է արգելի հրապարակային ու պաշտոնական խոսքում գռեհկաբանություններ գործածելը, դրանց համար սահմանելով որոշակի տուգանք:

- Որոշ հասարակություններում պարտադիր է, որ յուրաքանչյուրը խոսի այն խավի լեզվով, որի ներկայացուցիչն է ինքը: Խախտելու դեպքում անպայման պատժվում են, որոշակիորեն սահմանված է, թե վերնախավն ի՞նչ բառապաշար պիտի գործածի, անգամ տաբուի հարցեր կան, ժամանակին նույնիսկ պատիժներ են սահմանվել: Լեզվական տարբերությունները ոչ միայն փաստ են, այլեւ պահանջ, ամեն խավի ներկայացուցիչ պիտի որոշակի բառապաշար օգտագործի եւ չխախտի լեզվական վարվելակերպը այլ խավի բառապաշար օգտագործելով: Մեզանում դա որոշ չափով կա լեզուների ընտրության առումով, օրինակ՝ խորհրդային տարիներին վերնախավը նախընտրում էր ռուսերեն խոսել, հիմա գերադասում է անգլերենը: Շատերը եթե անգամ չեն խոսում, ցույց են տալիս, թե գիտեն:

Լեզվի անաղարտության պահանջը մեր օրենքում կա, բայց պաշտպանված չէ պատժամիջոցներով: 1997 թվականին, վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքում փոփոխություններ կատարելիս, երբ առաջարկ եղավ լեզվի օրենքի մի շարք դրույթների խախտման համար պատժամիջոցներ սահմանել, նախագծում որոշակի տուգանք էր սահմանված նաեւ անաղարտության խաթարման համար, սակայն այդ հոդվածը խորհրդարանում մերժվեց, քվեարկությամբ չանցավ: Պատգամավորները կեսլուրջ-կեսկատակ ասացին, որ եթե օրենքն ընդունվեր, առաջին տուգանվողներն իրենք պետք է լինեին: Մինչ օրս մեզ չի հաջողվում այդ հարցը նորից քննարկման նյութ դարձնել:

Լեզուն պետք է կիրառվի ըստ օրենքի: Այսինքն, եթե պաշտոնական խոսքը հնչում է ամբիոնից, եթերից, էկրանից, պետք է լինի գրական լեզվով, անաղարտ, բոլոր կանոնների համաձայն: Միանգամայն բնական է, երբ փողոցում լսում ենք փողոցային լեզվով խոսողի, բայց միանգամայն անբնական է, երբ ամբիոնից ենք լսում փողոցային լեզվով խոսողի:

Մեզանում հասարակական երեւույթ է դարձել, որ անկիրթ մարդը կարող է դառնալ պատգամավոր, պաշտոնյա, անգամ նախարար, ինչը մեր հասարակությունը չի ուզում հանդուրժել եւ փորձում է գտնել ձեւեր, մշակել օրենքներ, որոնցով հնարավոր կլինի վերահսկել այդ երեւույթը եւ ինչ-որ բան փոխել:

- Իսկ ի՞նչ է անում այսօր լեզվի տեսչությունը, ի՞նչ վերահսկողություն է դնում լեզվի անաղարտությունը պահպանելու համար:

- 1994 թվականից սկսած միտք ունեցել ենք մեր ներկայացուցիչը Ազգային ժողովի նիստերում, որն արձանագրում էր պատգամավորների սխալները կամ դրանք գրի էր առնում նիստը ռադիոյով ունկնդրելիս: Քանի որ պատգամավորներին պատժել չէինք կարող, պատրաստում էինք հաղորդակներ, փորձելով այդպես հորդորել մարդկանց: Քաղծառայության անցնելուց հետո մեր աշխատակիցները նվազեցին եւ դժվարացավ այդ աշխատանքն իրականացնել: Նախկինում շաբաթը մեկ հաղորդակ էինք ուղարկում պատգամավորներին:

Այդպիսի աշխատանք այժմ անում ենք մամուլի, հեռուստաընկերությունների, ռադիոյի համար: Լրագրողների շրջանում տարածված կարծիք կա, թե գրական հայերենը հնարավորություն չի տալիս ազատ խոսելու, կաշկանդում է իրենց, որովհետեւ «արհեստական» է հնչում: Դա, ըստ իս, կեղծ պատճառաբանություն է: Եթե մեր գրողները կարողացել են իրենց զգացմունքներն ու մտքերը արտահայտել, ինչո՞ւ լրագրողները չեն կարող: Ամեն միտք կարելի է գրական հայերենով հրաշալի արտահայտել, դրա համար պարզապես պետք է հայերենին լավ տիրապետել: Ով լավ չի տիրապետում, բնական է, այդպես պիտի ասի, իր մեղքը լեզվի վրա պիտի բարդի: Մեր վերահսկողությունն առաջ բավականին հիվանդագին էր ընդունվում: Պատահել է, որ սխալների մասին բարեկամաբար գրություն ենք ուղարկել, հաջորդ օրը վիրավորված զանգահարել են մեզ կամ մամուլում բողոքող հոդված գրել: Հիմա կարծես ավելի հանգիստ են վերաբերվում:

- Իսկ պետական պաշտոնյաներին սթափեցնելու քայլ փաստորեն չեք կարող անել, որովհետեւ գործում եք Կրթության նախարարությանը կից եւ զրկված եք անկախ գործելակերպից: Այդպես չէ՞:

- Ժամանակին պատրաստել էինք կառավարության որոշման նախագիծ պետական լեզվի իմացության ստուգման կարգի վերաբերյալ, մանրամասն մշակել էինք չափանիշներ, ստուգման եղանակներ, կապված մասնագիտության, գործունեության բնույթի, կարգավիճակի հետ: Ցավոք մինչ օրս չունենք այդպիսի հաստատված կարգ, որովհետեւ աջակցությունը բավարար չի եղել, կարծես դրա կարեւորության գիտակցումը չկա:

Կիրթ խոսողներն այսօր քիչ են հատկապես խորհրդարանում, եթե մարդը ընտրակեղծիքներով պատգամավոր է դարձել, նրա ինչի՞ն է պետք հայերեն սովորելը:

Սա եւս մեր մեղքն է, եթե քաղաքական հարաբերությունների մակարդակն ընդհանրապես ցածր է, ուրեմն պատգամավորների խոսքի մակարդակն էլ պիտի ցածր լինի:

Լեզուն, իհարկե, ամենակարեւոր ազգային խորհրդանիշն է, եթե մարդն իր երկիրն ու ազգը չի հարգում, բնական է, որ լեզուն էլ չի հարգի: Դա երեւի մեր թուլությունից է, եթե ուժեղ ազգ լինեինք, այսպիսի բաներ չէին լինի:

Հարցազրույցը վարեց
ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Պատմութեան մէջ եւ պատմութենէն անդին

Հայեր եւ թուրքեր. հազարամեայ փոխյարաբերութիւն մը: Միջազգային գիտաժողով Վենետիկի մէջ:

**Վենետիկ, Սուրբ Գէորգ Կղզի
28-30 Հոկտեմբեր 2004**

Իտալիոյ մեծագոյն մշակութային Հաստատութիւններէն Վենետիկեան Ճորջօ Չինի հիմնարկին «Վենետիկ եւ Եւրոպա» ուսումնաճիւղը յղացաւ եւ կազմակերպեց միջազգային գիտաժողով մը, որուն մասնակցեցան Եւրոպայէն, Միացեալ Նահանգներէն, Հայաստանէն, Իտալիայէն եւ Թուրքիայէն պատմաբաններ, իմաստասէրներ, իրաւաբաններ, հոգեբաններ, քաղաքագէտներ, մարդու իրաւունքներու մասնագէտներ: Գիտաժողովին գիտական պատասխանատուութիւնը կը վարէին՝ Պրոֆ.-ներ Անտոնիօ Ռիգօ, տնօրէն Չինի հիմնարկի «Վենետիկ եւ Եւրոպա» ուսումնաճիւղին, եւ Հ. Լեւոն Զէքիեան, վարիչ Վենետիկի Կա Ֆոսքարի համալսարանի հայ լեզուի եւ գրականութեան ամբիոնին:

Գիտաժողովին նպատակն էր վերլուծել հայերու եւ թուրքերու փոխյարաբերութիւնները ուշ Միջին դարէն սկսեալ մինչեւ արդի շրջանը, ներառեալ Հայոց ցեղասպանութեան աղէտը ԺԹ. դարու սկիզբին, եւ մինչեւ մեր ժամանակաշրջանը: Քննարկումը ընդգրկեց ընդհանուր բնոյթի նիւթեր, ինչպէս նաեւ տեսական խնդիրներ (իմաստասիրական, իրաւական, պատմագրական, հոգեվերլուծական), բայց միաժամանակ ներկայացուցան պատմական յստակ եւ յատուկ դէպքեր:

Զեկուցողներն էին հանրահայտ մասնագէտներ, Միացեալ Նահանգներէն, Թաներ Աքչամ (Մինեսոթայի համալսարան) եւ Ռուբէն Ադալեան (Ամերիկայի հայկական համագումար), Կանադայէն Ֆրանք Չալք (Մոնրէալի Ցեղասպանութեան եւ մարդկային հետազօտութիւններու ինստիտուտ), Ֆրանսայէն Ռեմոն Յ. Գէորգեան (տնօրէն Նուպարեան գրադարանի), Հելէն Փիրալեան Սիմոնեան (հոգեվերլուծող), Իվ Թեռնոն (պատմաբան), Գերմանիայէն Հերման Գուլց (տնօրէն Լեփսիուսի դիւաններու), Իսրայէլէն Իսրայէլ Չառնի (տնօրէն Երուսաղէմի Ողջակիզման եւ ցեղասպանութեան ինստիտուտի), Թուրքիայէն՝ Մուրադ Բելգէ (Բիլգի համալսարան), Ֆերհաթ Քենթել (Բիլգի համալսարան), Հալիլ Բերքթայ (Սաբանջը համալսարան), Բասքըն Օրան (Անքարայի Քաղաքական գիտութիւններու ֆակուլտետ), Ռագըպ Զարաքոլու (գրող եւ հրատարակիչ), Հայաստանէն՝ Վլադիմիր Մարգարեան (իրաւաբան) եւ Ռուբէն Սաֆրաստեան (ՀՀԳԱ Ակադեմիայի թրքագիտութեան ամբիոնի վարիչ), Իտալիայէն՝ Անտոնիա Արսլան (գրականագէտ եւ գրող), Ճամպիերօ Բելինջերի (Վենետիկի համալսարան), Մաուրօ Բուսսանի (Թրիեստի համալսարան), Ալդօ Ֆեռարի (Միլանի Քաղաքագիտական ինստիտուտ), Ճանկլաուդիօ Մաքիարելլա (Վենետիկի համալսարան, նախկին մշակոյթի կցորդ Ուաշինգթոնի, Աթէնքի, Թեհրանի, Անկարայի իտալական դեսպանութիւններուն), Պիեռ Պաոլօ Փորթինարօ (Թորինոյի համալսարան), եւ գիտաժողովի գիտական խորհուրդը կազմողներ Անտոնիօ Ռիգօ եւ Հ. Լեւոն Զէքիեան՝ Վենետիկի համալսարանէն:

Գիտաժողովը բաղկացաւ հինգ նստաշրջանէ, ուր քննարկուեցան հետեւեալ նիւթերը. ցեղասպանութեան գաղափարը եւ տիպաբանութիւնը (Փորթինարօ, Չառնի, Չալք), հոգեբանական անդրադարձները (Փիրալեան), ազգաբնակչական հարցը (Գէորգեան), դիւանական պրպտումներու վիճակը (Ադալեան), ժխտապաշտութիւնը (Թեռնոն), հայ եւ թուրք յարաբերութիւնները սելջուկեան շրջանէն մինչեւ օսմանեան եւ հանրապետականը (Սաֆրաստեան), Գերմանիոյ մեղսակցութիւնը (Գուլց), իթթիհադական լուծումը եւ թուրք հանրապետական ինքնութիւնը (Աքչամ), իրականութեան, խօսքի եւ թուրք մտապատկերացումի յարաբերութիւնը (Բերքթայ), միջցեղային առընչութիւնները Անատոլիոյ մէջ սկսեալ օսմանեան շրջանէն (Զարաքոլու), հայերու վիճակը այսօր Թուրքիոյ մէջ (Քենթել), «հայկական հարցը» եւ մարդկային իրաւունքները (Բելգէ), իրաւական պատասխանատուութեան հիմքերը (Մարգարեան), թաքուն արմատները (Օրան), Հայոց եղեռնին ճանաչումը որպէս ցեղասպանութիւն եւրոպական տեսութիւններու կողմէ (Ֆեռարի), եւ բազմաթիւ այլ հարցեր, ինչպէս Մեծ եղեռնի տեղադրումը 20-րդ դարու ցեղասպանութիւններու ծիրին մէջ, յանցապարտութեան զգացումն ու բարդոյթը, Հայոց ցեղասպանութիւնը թուրք հանրային կարծիքին ներկայացնելու հնարաւոր ձեւերը, անոր կարեւորութիւնն ու տեղը 20-րդ դարու Եւրոպայի պատմութեան շրջածիրին մէջ, եւն:

Գիտաժողովի վերջաւորութեան կայացաւ կլոր սեղան մը իբրեւ աշխատանքներու ամփոփում եւ ապագայ պրպտումներու եւ զարգացումներու վրայ հեռանկարային սկզբնակէտ:

Գիտաժողովի սկզբնական ներշնչումը կը յառաջագայէր սա գիտակցութենէն, թէ հիմնականին մէջ հայ եւ թուրք յարաբերութիւնները կը գտնուին փակուղիի մը մէջ, ուր կը տիրէ ժխտումը եւ տեսակէտներու հանդիպադրումը գրեթէ անկարելի կը դառնայ: Պատմաքաղաքական այս բնջուկային իրադրութեան անելէն դուրս գալու համար առաջարկուած տեսակէտը, ըստ էութեան համընդգրկիչ մեթոդաբանութեան մը կիրարկումով, միջուսումնական ուղղութիւններէ ստեղծուած բազմատարրային ու բազմադիմի մօտեցումներու հետ միասին, սկզբնական փաստ մը ընծայեցին՝ տալով նիւթին հանգիստ կերպով մօտենալու հնարաւորութիւնը խոչընդոտող արգելքներու եւ տարբեր բնոյթի ուռճացումներու յաղթահարման ճամբուն վրայ:

Թէպէտեւ այս ուղղութեամբ կտրելիք ճանապարհը տակաւին երկար կը մնայ եւ թիրախը հեռակայ, եւ բազմաթիւ հարցերու շուրջ յայտնուած կարծիքներու մերթ նոյնիսկ ուժեղ, սպասելի, տարբերակումներով հանդերձ, այս գիտաժողովը առիթ հանդիսացաւ եւ օրինակ ընծայեց լուրջ տրամախօսութեան մը ներկայ հայ, թուրք եւ այլ տարբեր ազգութիւններու պատկանող գիտնականներուն միջեւ:

ԱԶԳ Միջազգային

Հայերի ակտիվ մասնակցությունն ընտրություններին կտա իր լավ արդյունքները

Նախագահ Բուշի վերընտրությունը չի նախատեսում նշանակալի փոփոխություն Մ. Նահանգների եւ Հայաստանի հարաբերություններում: Նա չափազանց շատ է զբաղված լինելու այլ կարեւոր հարցերով, որոնք նրա համար ուշադրությունն են պահանջելու:

Բայց նույնիսկ եթե հայկական հարցերի վերաբերյալ անսպասելի բարդություններ առաջանան, ամերիկահայերը կարող են հարթել դրանք՝ աշխատելով Ներկայացուցիչների պալատի եւ Սենատի իրենց դեմոկրատ եւ հանրապետական ընկերների հետ եւ օգտագործելով նախագահ Բուշի հետ սերտ կապերն այն ամերիկահայերի, որոնք ընտրություններում նրան են պաշտպանել:

Քանի որ ինչպես ամերիկահայերը, այնպես էլ Ամերիկայի թուրքերը ընտրություններում սենատոր Ջոն Քերիին պաշտպանեցին, չի սպասվում, որ Բուշի վարչակարգն այդ երկու համայնքներից որեւէ մեկին առավել բարյացակամորեն վերաբերվի, քան մյուսին: Հատկանշական է, սակայն, «Թըրքիշ դեյլի նյուզ»-ի նոյեմբերի 4-ի համարում Թուրքիայի ամենահարգված լրագրողներից մեկի՝ Մեհմետ Ալի Բիրանդի հոդվածը, որը վերնագրված է «Ուսամա բեն Լադենը շատ ուրախ է արդյունքներից»: Հոդվածում նա գրում է, որ «Անկարան (եւս) ուրախ է արդյունքներից», առանց բացատրելու, թե ինչու Ուսաման եւ Անկարան ուրախ են եւ կամ թե ինչ ընդհանուր բան կա այդ երկուսի միջեւ:

Կուզենայի նշել նաեւ Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլի «անհավատալի» արտահայտությունը, որ հնչում է այսպես. «Մենք թուրք ենք եւ եթե անհրաժեշտ է, լուն ոչնչացնելու համար կարող ենք վերմակն այրել»: «Զաման» նոյեմբերի 4-ի ինտերնետային էջում նշված էր, որ Գյուլը նման արտահայտություն է արել Եվրոմիությանն ուղղված իր նամակում, որտեղ դժգոհել է անդամակցության առնչությամբ ԵՄ-ի հրապարակած զեկույցից: Գյուլի այդ ոչ դիվանագիտական եւ սպառնալի արտահայտությունը բավարար հիմք է Թուրքիային ընդհանրապես զրկելու ԵՄ մուտք գործելուց: Չի երեւում, որ այս «արդի» եւ «եվրոպական» երեւացող թուրքը ինչ-որ բանով տարբերվում է իր օսմանյան նախնիներից:

Հայերը, մյուս կողմից, շատ ավելի շնորհքով եւ դիվանագիտորեն վարվեցին: Համաձայն արարողակարգի եւ ի նշան դրական ժեստի, ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը շնորհավորական նամակ հղեց վերընտրված նախագահին: Նման շնորհավորական նամակներ ուղարկեցին նաեւ մի շարք ամերիկահայ կազմակերպություններ, այդ թվում Ամերիկայի հայկական համագումարը եւ Հայ ազգային կոմիտեն:

Նախագահական ընտրությունների դրական գործոններից մեկն էլ այն է, որ առաջին անգամ ամերիկահայերը չափազանց ակտիվ մասնակցություն ցուցաբերեցին: Բացի հրապարակված քաղաքական հայտարարություններից, առանձին անհատներ մեծապես նպաստեցին ինչպես Քերիի, այնպես էլ Բուշի ընտրարշավին: Ավելին, հարյուրավոր ամերիկահայեր ընդգրկված էին այդ արշավի ամենօրյա գործունեության մեջ՝ (հեռախոսազանգեր, նամակագրություն, հանդիսությունների կազմակերպում եւ այլն), մի երեւույթ, որ մեծապես տարբերվում էր նախորդ նախագահական ընտրություններից, երբ ձեռքերը ծալած սպասում էին, թե հաղթանակած թեկնածուն խոստումները պահելո՞ւ է: Ամերիկահայերը սոսկ քվեարկողներ չէին այս անգամ: Տասնյակից ավելի հայեր իրենց թեկնածությունն էին դրել այս կամ այն քաղաքական պաշտոնի համար, եւ ուրախ եմ զեկուցելու, որ մեծամասնությունն ընտրվեց կամ վերընտրվեց:

Կոնգրեսական ընտրարշավում Ներկայացուցիչների պալատի անդամներ Աննա Էշուն (դեմոկրատ՝ Կալիֆոռնիայից) եւ Ջոն Սուինին (հանրապետական՝ Նյու Յորքից) վերընտրվեցին:

Նահանգային սենատի ընտրարշավում Ջո Սիմիթյանը (դեմոկրատ՝ Կալիֆոռնիայից) հաղթանակ տարավ եւ միացավ Չակ Փուչիկյանին եւ Ջեկի Սփիերին՝ Կալիֆոռնիայի նահանգային սենատում, մինչդեռ Հարրի Հայթայանն ու Դենի Թարխանյանը (երկուսն էլ հանրապետական) պարտվեցին:

Օրենսդրական ժողովի ընտրություններում Գրեգ Աղազարյանը (հանրապետական), Բրեդ Ավագյանը (դեմոկրատ), Ջո Գարֆիլդը (հանրապետական), Ջո Ֆրեզոլոն (դեմոկրատ), Ջոն Կիրակոսյանը (դեմոկրատ), Ռեյչըլ Գաբրիելյանը (դեմոկրատ), Պիտեր Քութուջյանը (դեմոկրատ) եւ Ջիմ Միսելին (դեմոկրատ) ընտրվեցին կամ վերընտրվեցին: Ռիտա Թոփալյանը (հանրապետական), Աիդա Ալոյանը (հանրապետական) եւ Ջասպեր Պետրոսյանը (հանրապետական) պարտվեցին:

Քաղաքապետի ընտրարշավում Սկոտ Ավետիսյանը (Ուորիկ, Ռոդ Այլենդ) եւ Քըրք Կարտոզյանը (Դաունի, Կալիֆոռնիա) վերընտրվեցին:

Ամերիկահայ համայնքի քաղաքական նպատակներին հասնելու համար հայերը պարզապես պարտավոր են ակտիվ մասնակցություն ունենալ քաղաքական ընտրարշավներին եւ նպաստել իրենց հայրենակիցների կամ հայամետ օտարների ընտրությանն ու վերընտրությանը: Չնայած ամերիկահայերից շատերի նախասիրած թեկնածուն պարտություն կրեց, նրանք այնուամենայնիվ մեծ առաջադիմություն ցուցաբերեցին քաղաքական ասպարեզում եւ նշանակալի փորձառություն ձեռք բերեցին:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

Արաֆաթին 60 օրով կփոխարինի Պաղեստինի խորհրդարանի նախագահը

Փարիզի արվարձան Կլամարի հիվանդանոցի առջեւ Ֆրանսիայում Պաղեստինյան ինքնավարության ներկայացուցիչ Լեյլա Շահիդը երեկ հետմիջօրեին լրագրողներին հայտարարեց, որ Յասեր Արաֆաթը ողջ է, բայց «օրհասական վիճակում է»:

Աշխարհի լրատվամիջոցները երեկ սպասում էին, որ Արաֆաթի մահվան լուրը պաշտոնապես կհրապարակվի Պաղեստինի ազատագրման կազմակերպության (ՊԱԿ) գործկոմի եւ «Ֆաթահ» շարժման կենտկոմի նիստի ավարտից հետո: Նիստը նախատեսված էր սկսել հետմիջօրեին:

Բայց անկախ գույժի հրապարակումից, արդեն հայտնի են դարձել Արաֆաթի հուղարկավորության հետ կապված մի շարք մանրամասնություններ, ինչպես նաեւ Պաղեստինյան ինքնավարության առաջիկա ժամանակավոր նախագահի անունը: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ Կլամարի հիվանդանոցում մահամերձ Արաֆաթին այցելած պաղեստինցի 4 ղեկավարները երեկ վերադարձել են հայրենիք:

Երեկ պաղեստինյան աղբյուրներն անգամ չէին թաքցնում, որ Յասեր Արաֆաթի մահը մոտալուտ է: Կլամարի հիվանդանոցում արդեն վայրէջքի հարթակ էին պատրաստում ուղղաթիռի համար:

Հայտնի են դարձել 75-ամյա պաղեստինցի առաջնորդի հուղարկավորության եւ թաղման վայրերը: Իսրայելա-պաղեստինյան հաշտության բանակցություններում պաղեստինյան պատվիրակության ղեկավար Սայեբ Էրեկաթը Ֆրանսպրեսի թղթակցին հայտնեց, որ Իսրայելի ղեկավարությունը թույլատրել է Արաֆաթին թաղել Ռամալլայում, որտեղ նա շրջափակված ապրում էր վերջին երեք տարիներին: Թաղումը տեղի կունենա Արաֆաթի նստավայր Մուքաթայի տարածքում:

Կուրսոր գործակալության տվյալներով, պաղեստինցի առաջնորդի հուղարկավորության պաշտոնական արարողությունը տեղի կունենա նոյեմբերի 11-ին Եգիպտոսի մայրաքաղաք Կահիրեում: Եգիպտոսի նախագահ Հոսնի Մուբարաքն առաջարկել է արարողությունը Կահիրեում անցկացնել, որպեսզի Արաֆաթին կարողանան հրաժեշտ տալ արաբական պետությունների եւ տարբեր կազմակերպությունների ղեկավարները:

Թաղումը տեղի կունենա նոյեմբերի 12-ին Ռամալլայում: Մուքաթա նստավայրի տարածքում արդեն սկսվել են ժամանակավոր դամբարանի կառուցման աշխատանքները: Թաղումից հետո Պաղեստինյան ինքնավարության տարածքում եռօրյա սուգ կհայտարարվի:

Ի դեպ, երեքշաբթի օրը, երբ Արաֆաթն արդեն օրհասական վիճակում էր, ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը Հոսնի Մուբարաքի հետ հեռախոսազրույցի ժամանակ հայտարարել է, թե ինքն ունի Պաղեստինի պետություն ստեղծելու ծրագիր, որի իրագործումը կախված է հենց պաղեստինցիներից: Վերջիններս պարտավոր են տապալել նախագահ Արաֆաթին, որը, ըստ Բուշի, գլխավոր խոչընդոտն է պաղեստինա-իսրայելական հակամարտության հաղթահարման եւ նոր պետության կազմավորման ճանապարհին:

Արաֆաթից հետո Պաղեստինյան ինքնավարության նախագահի պաշտոնը 60 օրով կզբաղեցնի խորհրդարանի նախագահ Ռաուհի Ֆաթուհը: Այդպես է նախատեսված պաղեստինյան օրենսդրությամբ: 60 օրվա ընթացքում պետք է անցկացվեն վաղաժամկետ ընտրություններ:

Անցումային փուլում վարչապետ Ահմեդ Կուրեին կպահպանի իր պաշտոնը, ինչպես նաեւ Արաֆաթին կփոխարինի Ազգային անվտանգության խորհրդի պաշտոնում: ՊԱԿ գործկոմի նախագահի եւ «Ֆաթահ» շարժման ղեկավարի պարտականությունները կկատարի ՊԱԿ գործկոմի գլխավոր քարտուղար, նախկին վարչապետ Մահմուդ Աբբասը:

ԻՐԱՔ

Ամերիկացիները գրավել են Ֆալուջայի 2/3-ը

Ամերիկացի 10 հազար զինվորներ եւ Իրաքի ազգային գվարդիայի 2000 մարտիկներ երկուշաբթի օրվանից կատաղի հարձակում են ծավալել ապստամբների քաղաք Ֆալուջան գրավելու նպատակով: Երեկ ամերիկացիների վերահսկողության տակ էր անցել քաղաքի 70 տոկոսը եւ արդեն Ալ Ջոլան շրջանի կենտրոնում են: Այդ շրջանը համարվում է իրաքցի ապստամբների հենակետերից մեկը:

Բազմազգ ուժերի հրամանատար, գեներալ Թոմաս Մեցը երեկ բրիտանական «Սքայնյուզ» հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցում ասել է, թե «Ալ Ղաիդայի» իրաքյան ճյուղի ղեկավար Աբու Մուսաբ ալ Զարքաուին գրոհից առաջ փախել է քաղաքից:

Հիշյալ շրջանում ամերիկացիները «մաքրել» են 4 կմ տարածք, բայց առայժմ չեն վերահսկում Ալ Ջոլանը: Քաղաքի կենտրոնով անցնող գլխավոր ավտոմայրուղու անչափ կարեւոր մի հատվածը մնում է ապստամբների ձեռքին: Զոհված ամերիկացի զինծառայողների եւ իրաքցի գվարդիականների թիվն առնվազն երկու տասնյակ է: Մի քանի ապստամբներ գերի են ընկել:

Ֆալուջայում գործող շուրջ 3000 ապստամբները բաժանվել են 3-6 հոգանոց խմբերի եւ կռվում են ավտոմատներով, նռնականետերով, գնդացիրներով: «Մզկիթների քաղաք» անունն ստացած Ֆալուջայում կա 77 պաշտամունքային կառույց: Հաղորդվում է, որ մզկիթներում խուզարկություններ են անցկացնում իրաքցի գվարդիականները: Մի քանի մզկիթներում հայտնաբերվել են զենքի ու զինամթերքի մեծ պահեստներ:

Պենտագոնի տվյալներով, գրոհից նախօրեին Ֆալուջայից հեռացել է բնակիչների կեսից ավելին: Գեներալ Թոմաս Մեցը չի բացառում, որ քաղաքի անկումից հետո իրաքցի գրոհայիններից ոմանք փորձեն «խառնվել խաղաղ բնակչությանը» եւ վերսկսեն ահաբեկչությունները, ինչպես տեղի ունեցավ, օրինակ, Սամարայում: Դա թույլ չտալու նպատակով քաղաքում կմնան Իրաքի անվտանգության ուժերի զգալի թվով զինծառայողներ:

ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականությունը չի փոխվելու

ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը Լոնդոնի «Ֆայնենշըլ թայմս» թերթին տված հարցազրույցում ասել է, թե նախագահ վերընտրված Ջորջ Բուշը մտադիր չէ առաջիկա 4 տարիներին փոխել երկրի արտաքին քաղաքականությունը:

«Նախագահը մտադիր չէ նահանջել: Նա կշարունակի կենսագործել իր սկզբունքները, քաղաքականությունը եւ համոզմունքները», շեշտել է Փաուելը: Նրա խոսքերով, Բուշի քաղաքական գիծը համապատասխանում է ԱՄՆ-ի շահերին եւ արժանացել է ամերիկացիների հավանությանը:

Պետքարտուղարն ընդգծել է, որ Բուշը մտադիր է շարունակել «անհողդողդ» արտաքին քաղաքականությունը: Բուշը կհամագործակցի համաշխարհային ընկերակցության հետ, բայց «հարկ եղած դեպքում ԱՄՆ-ը կգործի միայնակ»:

Ըստ Փաուելի, կոշտ արտաքին քաղաքականություն է վարվելու Ասիայի եւ Մերձավոր Արեւելքի նոր զարգացող երկրների նկատմամբ: Մերձավորարեւելյան հաշտության խնդիրը մնում է ԱՄՆ արտաքին քաղաքականության «կարեւորագույն հիմնահարցերից մեկը»:

Եվրոպական երկրների հետ Իրաքի պատճառով ծագած տարաձայնությունները հարթելու նպատակով Բուշը «կձգտի շփումներ հաստատել նրանց հետ»: Լոնդոնյան թերթում տպագրված հարցազրույցը փաստորեն վերջ է դնում այն ենթադրություններին, թե Բուշի նախագահական երկրորդ ժամկետի ընթացքում ԱՄՆ արտաքին քաղաքականությունը կարող է փոփոխվել:

Վաշինգտոնում BBC-ի թղթակցին երեկ տված հարցազրույցում Քոլին Փաուելը հրաժարվել է անդրադառնալ այն հարցին, թե Բուշի նոր վարչակազմում ինքը մնալո՞ւ է արդյոք արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարի պաշտոնում:

Նախագահ Բուշն ընդունել է գլխավոր դատախազի եւ առեւտրի նախարարի հրաժարականները

ԱՄՆ գլխավոր դատախազ Ջոն Էշքրոֆթը եւ առեւտրի նախարար Դոնալդ Էվանսը հրաժարական են տվել: Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ նախագահ Ջորջ Բուշն արդեն ընդունել է իր վարչակազմի երկու կարեւոր դեմքերի հրաժարականները:

Սպիտակ տան մամլո քարտուղար Սքոթ Մաքլելանը լրագրողներին հայտնել է, որ Ջոն Էշքրոֆթն իր հրաժարականի դիմումը նախագահին հանձնել է նոյեմբերի 2-ին, այսինքն՝ ԱՄՆ նախագահական ընտրությունների օրը:

Մամլո ասուլիսում լրագրողներին ցուցադրված այդ գրության մեջ Էշքրոֆթը հույս է հայտնում, թե ղեկավարության փոփոխումն օգտակար կլինի արդարադատության նախարարության աշխատանքի համար:

Իսկ առեւտրի արդեն նախկին նախարար Դոնալդ Էվանսը, որը նախագահ Բուշի մտերիմ ընկերներից է, հայտարարել է. «Խորին ափսոսանքով հանգեցի այն հետեւության, որ իմ տուն վերադառնալու ժամանակն է»:

«Լոս Անջելես թայմսի» տեղեկությունների համաձայն, ԱՄՆ գլխավոր դատախազի պաշտոնի առավել հավանական թեկնածուն աֆրո-ամերիկացի Լարի Թոմսոնն է: Ներկայումս նա կարեւոր պաշտոն է զբաղեցնում «Պեպսիկո» ընկերության ղեկավարությունում: Մինչեւ 2003 թ. ամառը նա արդարադատության նախարարի տեղակալն էր:

Իր հավանական պաշտոնաթողության մասին հայտարարել է նաեւ առողջապահության եւ սոցիալական ծառայությունների նախարար Թոմի Թոմսոնը: Նա լրագրողներին ասել է, թե հնարավորություն է փնտրում հանդիպելու եւ այդ մասին զրուցելու նախագահ Բուշի հետ:

Մշակույթ

Այս գրությամբ այցեքարտը տարավ մեզ պատշգամբերով եզրավորված երկհարկ մի տան բակ: Հարեւանության լուսավոր խորհուրդ կար այնտեղ: Առաջին հարկի դռնից այն կողմ՝ բարության եւ լուսավոր բախտի մի աշխարհ: Այն ստեղծողը Գարի Դավթյանն է, տերը՝ բոլոր նրանք, ովքեր թեկուզ կես ժամ անցկացրել են այնտեղ: Թեեւ ուղղակի անհնար է Գարի Դավթյանի տանը լինել ընդա-

Գարի Դավթյանի տունը Թբիլիսի Ցուցումիայի 5

մենը կես ժամ: Դռանում ինքներս էլ համոզվեցինք: Թիֆլիսահայության, հավլաբարյան անցած ու ներկա կոլորիտով ներծծված այս տունը բարեսրտորեն հյուրընկալում է ծանոթ-անծանոթին: Տանտիրուհին՝ տիկին Ժաննան, որդու՝ Գեորգիի հետ սիրալիր ընդունեց մեզ: Պարզվեց՝ մենք էլ տեղ ունենք այս ոչ մեծ, բայց սահմաններ բացառող տանը: Լսվեց տանտիրոջ՝ Գարիի ձայնը:

- Այստեղ ես ապրում եմ: / Այստեղ միայնակ չեմ: / Ապրում եմ յուրաքանչյուր / տիկնիկի մեջ:

Այդպես է: Իր իսկ հեղինակած յուրաքանչյուր տիկնիկում կա Գարիի լույսը: Այն ավելի մոտեցավ, երբ 5-ամյա թոռնուհին՝ Սանդրան, զանգակի պարով բացեց պատի ստեղծած տիկնիկների կենդանի աշխարհը: Այնտեղ ամեն ինչ նպաստում է ամբողջականությանը: Յուրաքանչյուր դետալ անգամ կարեւոր դերակատարում ունի: Նստարան ծառայող սնդուկները վերածվում են բեմի. հընթացս ամենատարբեր տարիքի եւ ազգության հանդիսատեսը դառնում է մասնակից եւ տիկնիկների մեջ տեսնում է նաեւ իր ներկայությունը:

Հարազատ են տարեց հավլաբարցու կերպարն ու երգը, ջաղով արբեցած հանդիսավարը, կանացի բարեմասնություններն ի ցույց դրած կոկետուհին, շարժուն դիմախաղով, աշխույժ զուռնաչիները, չառլստոն պարող կաթոլիկ հոգեւորականը, դուդուկ հնչեցնող կինտոները, հայկական նազ պարին իրենց շարժումներն ու զգացմունքները ենթարկող սլացիկ կառուցվածքով աղջիկները, ովքեր նույն հաջողությամբ ենթարկվում են նաեւ ռոք էնդ ռոլի կամ լեզգինկայի արագությանը:

Ազգային երաժշտության ուղեկցությամբ մարդկային տեսակների համայնապատկեր կազմող տիկնիկները Գարիի ընտանիքի անդամների ղեկավարմամբ պատմեցին հին ու նոր քաջնազարների պատմություններ, հեզանազ շարժումներով ու մեծ քնարականությամբ ցուցադրվեց երկիր մոլորակի հանդեպ սիրո եւ հոգատարության անհրաժեշտությունը: Եվ վաղուց իրեն մասնակից զգացող հանդիսատեսը լսեց Գարի Դավթյանի զրույցի շարունակությունը:

- Ապրում եմ յուրաքանչյուր տիկնիկի մեջ:
Չգիտեմ՝ մեզանից ով է ում ավելի նման:

Իսկ տիկնիկների նախատիպերը Գարիի ծանոթ-բարեկամներն են, Թիֆլիսի դիմագիծը կազմող անհատներ, ովքեր ինչ-որ չափով իրենց ժամանակի տերն են եղել: Հեքիաթ կենդանացնող տիկնիկների շարքում կա նաեւ Գարիին մարմնավորողը: Արմեն Ջիգարխանյանին եւ Մհեր Մկրտչյանին մարմնավորում է մեկ տիկնիկ, քանի որ վերջինիս վաղահաս, հանկարծակի մահն անհնար է դարձրել նրա կենդանի միմիկային հետեւելն ու անկենդան նյութից մեծ դերասանի աչքերի խորությունն ստանալը: Ստեղծված կերպարը հանդիսատեսին ներկայացնում է հայ ազգագրական պարը, զուռնայի զիլ հնչողությունը: Տիկնիկագործի տեսադաշտից դուրս չեն մնացել նաեւ մարդկության ցավերը, եւ նա իր զգացողությունը մարդկային կորուստների ու Հայոց եղեռնի հանդեպ արտահայտել է ինքնաշխատ կոլաժների միջոցով:

Ինժեներ-գյուղատնտես Գարին հոգի պարուրող իր աշխարհն ստեղծելիս կարիք չի ունեցել երեւակայությունն արգելակելու, քանի որ արհեստներում էլ բազմաշնորհ էր եւ քիմիայի լավ իմացությունն էլ նյութի տիրապետման լիարժեք հնարավորություն էր ընձեռում: Նրա ոգին ու միտքն էլ արձագանքում էին ժամանակին: Վրաստանում ծավալված քաղաքացիական պատերազմի տարիներին է Գարին ստեղծել իր տուն-թատրոնը՝ ի հակակշիռ փլուզմանն ու մարդկային նկարագրի աղճատմանը:

- Չգիտեմ՝ մեզանից ով է ում ավելի նման:
Ժամանակը փոխում է մեզ...

Նույն ժամանակն ազդել է վարակիչ սիրո ու բարության այս անկյունում տեղավորված մարդկային տեսակների համայնապատկեր կազմող տիկնիկների ստեղծման ռիթմին: Տարուց ավելի որեւէ անհատի հարուստ նկարագիր նոր տիկնիկի ծնունդ տալու հիմք չի դարձել: Տարուց ավելի Գարի Դավթյանի տուն-թատրոնը կառավարում են նրա ընտանիքի անդամները: Ու նրանք, եւ ոչ միայն նրանք, փաստում են, որ Գարիի լույսն իրենց հետ է:

Լույսի մեր բաժինն ստացած լսեցինք տանտիրոջ զրույցի ավարտը.

- Ժամանակը փոխում է մեզ...
Բայց չար տիկնիկներ չեն լինում:
Բոլոր տիկնիկները բարի են:
Մենք բոլորս այդ գիտենք:

Թբիլիսի Ցուցումիայի 5 հասցեում շողում է Գարի Դավթյանի լույսը եւ արտացոլվում բոլոր այցելուների ներաշխարհում:

- Երբ աշխատում եմ,
Տանը լույս է...

ՆՈՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Երեւան» կինոթատրոնն էլ էրոտիկ ֆիլմերով է երեւանցիներին գրավում

Բայց դրանից մեծ շահույթ չի ստանում

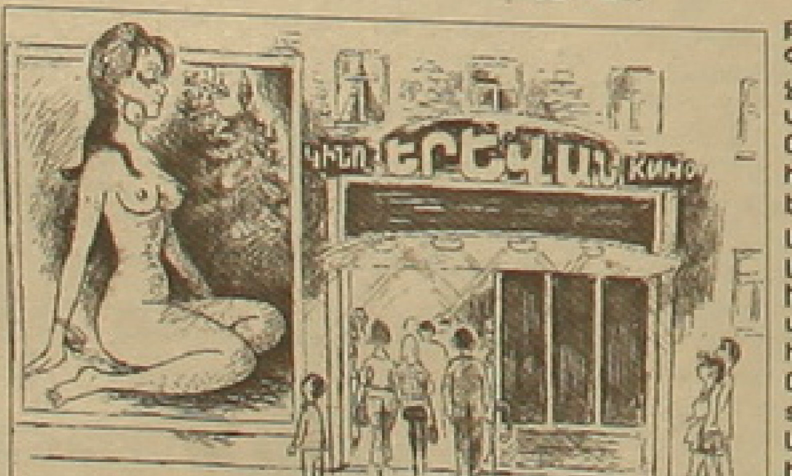

«Մոսկվայի ճակալաղի կռածդեսվու» էրոտիկ ֆիլմի վերնագրից գայթակղված երիտասարդ տղաների եւ աղջիկների խումբը շտապում էր կինոթատրոն «Երեւան», որտեղ, ինչպես վաղ անցյալում, արդեն 4 ամիս ցուցադրվում են միմիայն էրոտիկ ֆիլմեր: Կապիտալ վերանորոգման պատճառով մոտ 3 տարի դադարից հետո կինոթատրոնը կինոհանդիսատեսին ներկայացավ 40 տեղանոց նոր կինոդահլիճով, «Կարաոկե» բարով, գեղեցկության սրահով եւ էրոտիկ ֆիլմեր չցուցադրելու խոստումով: Դեռ հունվարին, կինոթատրոնի բացումից առաջ, **«Ազգի»** հետ զրույցում (14 հունվարի, 2004 թ.) փոխտնօրեն Սարգիս Կարապետյանն ասաց. «Էրոտիկ ֆիլմեր այստեղ այլեւս չեն ցուցադրվի, լիովին հրաժարվել ենք դրանցից, որովհետեւ չենք կամենում այդպիսի համբավ ունենալ: Կցուցադրենք տարբեր բովանդակության ֆիլմեր, բոլորին գոհացնելու համար»: Իսկ թե ինչո՞ւ որոշվեց նախկին համբավը վերականգնել, պատճառը պարզ է՝ էրոտիկ ֆիլմեր դիտելու ցանկություն ունեցողների թիվը շատ ավելի մեծ է:

«Չորս ամիս չարչարվեցինք, մեծ ծախսեր անելով լավ ֆիլմեր բերեցինք, բայց ամեն սեանսի ժամանակ 2 հանդիսատես էինք ունենում: Այդպես հնարավոր չէր շարունակել, որովհետեւ ծախսերը չէինք փակում: Հետո մտածեցինք, ինչ վատ բան կա էրոտիկ ֆիլմերի մեջ, մարդիկ մի տեղ դրանք պիտի նայեն, թե՞ չէ», էրոտիկ ֆիլմեր ցուցադրելու իրենց որոշումն այժմ այսպես է նա բացատրում: Միաժամանակ նշում է, որ ունենք 2 խոշոր կինոթատրոններ՝ «Նաիրի» եւ «Մոսկվա», որոնց ցուցադրած ֆիլմերը գոհացնում են կինոսիրողներին: Նրանցից տարբերվելու համար իրենք փորձում են լրացնել «բացը» էրոտիկ ֆիլմեր ցուցադրելով:

Այցելուների թիվը բավականին քիչ է եղել նաեւ «Կարաոկե» բարում, որը մի քանի ամիս առաջ ստիպված են եղել փակել: Էրոտիկ ֆիլմերը ցուցադրվում են օրական 6 սեանսով, այցելուների թիվն, իհարկե, անհամեմատ շատ է, սակայն փոխտնօրենի ասելով, ոչ գոհացուցիչ: Եթե այդպես շարունակվի, նոր որոշում կայացնելու անհրաժեշտություն կառաջանա: Փոխտնօրենը նույնիսկ չբացառեց կինոթատրոնը փակելու հավանականությունը: Միանգամայն հասկանալի է, որ միայն էրոտիկ ֆիլմեր ցուցադրելով մեծ շահույթ ակնկալելն առնվազն ինքնախաբեություն է, մանավանդ որ հայկական որոշ հեռուստաալիքներ, նույնիսկ Հ1-ն ու Հ2-ը հեռուստադիտողին բնավ չեն զրկում էրոտիկ ֆիլմերից, իսկ եթե դրանց գումարենք «Մուզտիվին», «Էմտիվին» եւ մյուսները, դեռ ավելին՝ քաղաքում գործող ինտերնետային ակումբների ընձեռած անսահմանափակ հնարավորությունները, խնդիրն ավելի ակնհայտ կդառնա: Փոխտնօրենի ասելով, իրենք ցուցադրում են միայն արտոնագրված ֆիլմեր, «կեղտոտ» ֆիլմեր չեն ցուցադրում:

Գուցե դա այդպես է, բայց չմոռանանք, որ մեզանում այս հարցերը վերահսկողությունից կատարելապես դուրս են: Մենք էլ գիտենք, որ մեր երկրում պոռնոգրաֆիան օրենքով արգելված է, բայց ինչպե՞ս որոշել, օրինակ, էրոտի՞կ են, թե՞ պոռնոգրաֆիկ ամեն քայլափոխի վաճառվող ամսագրերի շապիկների վրա պատկերված տոփալից հայացքներով մերկ աղջիկների լուսանկարները, որոնց քաղաքի բոլոր անկյուններում ամեն օր դիտելու հնարավորություն ունեն նաեւ անչափահաս երեխաները:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Լեպլեպիճի Հոր-հոր աղա» օպերետի նոր ներկայացում Լոս Անջելեսում

Կալիֆոռնիայի ՀԲԸՄ-ի «Արտավազդ» թատերախմբի եւ «Լարք» երաժշտական ընկերակցության համագործակցությամբ (բեմադրիչ՝ Գրիգոր Սաթամյան, գեղ. ղեկավար՝ Վաչե Պարոնյան) Փասադենայի Civil Auditorium-ում (Լոս Անջելես) հոկտեմբերի 22-ին, 23-ին եւ 24-ին Տիգրան Չուխաջյանի «Լեբլեբիճի Հոր-Հոր աղա» օպերետի ներկայացումը մշակութային իրադարձություն էր սփյուռքահայ իրականության մեջ: Թատերախմբի արտիստների եւ գեղարվեստական ղեկավարների երկարատեւ նախապատրաստական ջանքերը պսակվեցին հաջողությամբ: Մինչ պրեմիերան Լոս Անջելեսի «Նոր օր» շաբաթաթերթի հրապարակումները հայ մեծանուն կոմպոզիտոր, հայ օպերային արվեստի հիմնադիր Տիգրան Չուխաջյանի եւ նրա ստեղծագործությունների, մասնավորապես «Լեբլեբիճի» օպերետի մասին նախապատրաստեցին երաժշտասեր հանդիսատեսին՝ վայելելու օպերետը՝ կոմպոզիտորի հարազատ բնագրի ներկայացմամբ: Բնագիրը պահպանվում է Վաչե Պարոնյանի անձնական հավաքածուում: 1986 թ., երբ Վաչե Պարոնյանը լսում է Պոլսում մի տիկնոջ մոտ գտնվող Չուխաջյանի հիշյալ ձայնատետրերի մասին, անմիջապես խորհրդակցելով, կարողանում է մեծ գումարներով ձեռք բերել ձայնատետրը: Չուխաջյանի երեւանյան դիվանի մեջ գտնվում է «Լեբլեբիճի» գլավիերը՝ հեղինակային ինքնագրի հարազատ տարբերակը, սակայն բնագիրն ամբողջությամբ չկա: Հեղինակի այս ստեղծագործության ինքնագրի «ոդիսականի» մասին ընդարձակ տեղեկություններ է տալիս երաժշտագետ Անգին Քեչեջյան-Սուրադյանը «Փրկենք կորուստ Չուխաջյանի գործերը» հոդվածում: «Լեբլեբիճի» օպերետի ո՛չ գլավիերը, ո՛չ երաժշտական գործիքավորումը ժամանակին չեն հրատարակվել. դրանց հեղինակային ձեռագրերը պահպանվել են Պոլսի, Կահիրեի եւ այլ տեղերի հայ մեծահարուստների մոտ: «Լեբլեբիճի» հեղինակային ինքնագիրը Պոլսից դուրս է եկել Չուխաջյանի մահից հետո, սովորաբար ընդօրինակվել են գլավիերից: Ժամանակի ընթացքում հաստատաբար օպերետը ներկայացվել է՝ համարեցնելով կատարողական կազմին, այդ ճանապարհին կորցնելով իր բնույթը, օպերետը հաճախ հասել է երաժշտագավեշտական մակարդակի:

1938 թ. Գուրգեն Ալեմշահը, «Ժյունեո» հրատարակչատանից գնելով ինքնագրի գլավիերը, կատարողական բարձր կուլտուրայով բեմադրությունն իրականացնում է Փարիզում՝ այն հնչեցնելով ըստ հեղինակային ձայնատետրի:

1933 թ. Փարիզից Արշակ Չոպանյանը Երեւան է ուղարկում 1910-ի ինքնագրի երեք լեզուներով (լատինատառ թուրքերեն, հայերեն եւ ռուսերեն) ամբողջական գլավիերը, մնացած՝ տարբեր տարիների վերատպած տարբերակները (1916, 1911, 1920), եւ Երեւանի գրականության ու արվեստի թանգարանում հիմնվում է Չուխաջյանի արխիվը:

Տիգրան Չուխաջյանի երաժշտական այս կատակերգությունը, որ սկզբնապես բեմադրվել է Թուրքիայի մի շարք քաղաքներում, Եգիպտոսում, Հունաստանում, հետագայում Թիֆլիսում, Բաքվում, Փարիզում, Բեյրութում 1943-ին Երեւանում վերամշակված «Կարինե» խորագրով եւ 1967-ին՝ ֆիլմի տեսքով, մինչ այժմ պահպանել է իր ժողովրդայնությունը, գեղագիտական արժեքը, երաժշտական կենսունակությունը:

Մ. Բ.

ԳՈՒՅԺ

Էդվարդ Փաշինյան

Կյանքից հեռացավ ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ, կոմպոզիտորների եւ երաժշտագետների միության անդամ, Երեւանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր Էդվարդ Ռուբենի Փաշինյանը:

Մեծ է Է. Փաշինյանի ավանդը հայ երաժշտական մշակույթում որպես գիտնական-տեսաբանի, մանկավարժի, երաժշտական-հասարակական գործչի, երգահանի: Նրա բազմամյա բեղմնավոր գիտական-մանկավարժական գործունեության արդյունքն են առաջին հայերեն լեզվով գրված, բազմիցս վերահրատարակված «Հարմոնիայի» եւ «Պոլիֆոնիայի» դասագրքերը:

Գիտնականի պրպտուն մտքի արգասիքն է նրա ստեղծած «Համապարփակ գերլադային համակարգը հայկական երաժշտության մեջ» ուսմունքը, որը իրավամբ նոր խոսք է ոչ միայն հայ ազգային, այլեւ համընդհանուր երաժշտագիտության ասպարեզում:

Է. Փաշինյանը ծնվել է 1923 թ. Կիրովականում (այժմ՝ Վանաձոր): 1941 թ. նա կամավոր մեկնում է ռազմաճակատ եւ մարտնչում երկրորդ աշխարհամարտում 89-րդ Թամանյան դիվիզիայում մինչեւ 1944 թ. ծանր վիրավորվելուց հետո զորացրվում է: 1951 թ. Է. Փաշինյանն ավարտում է Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի տեսական եւ ստեղծագործական բաժինները: Հայտնի երաժիշտ տեսաբանը նաեւ բժիշկ էր: Նա ավարտել էր Երեւանի բժշկական ինստիտուտը (այժմ՝ համալսարան) 1954 թ. եւ հաջողությամբ ծավալել գործունեություն նաեւ այս ասպարեզում:

Երկար տարիներ դասավանդելով Ռ. Մելիքյանի անվան երաժշտական ուսումնարանում եւ կոնսերվատորիայում Է. Փաշինյանն իր խոր եւ բազմակողմանի գիտելիքներն է հաղորդել տարբեր սերունդների երիտասարդ երաժիշտներին, նպաստելով նրանց երաժշտական ըմբռնումների, աշխարհայացքի եւ ճաշակի զարգացմանը: Բացի ավանդական երաժշտական-տեսական առարկաներից, նա առաջին անգամ Հայաստանում ստեղծել է «Հարմոնիան հայ երաժշտության լադերում» դասընթացը:

Է. Փաշինյանը բազմաթիվ գիտական հոդվածների եւ ուսումնասիրությունների հեղինակ է: Միեւնույն ժամանակ նա հանդես է եկել իբրեւ կոմպոզիտոր: Նրա գրչին են պատկանում 30-ից ավելի հրատարակված ստեղծագործություններ:

Երկրորդ աշխարհամարտում ցուցաբերած արիության, ինչպես նաեւ իր բազմաբեղուն, հայրենանվեր աշխատանքի համար Է. Փաշինյանը պարգեւատրվել է 12 շքանշաններով եւ մեդալներով, որոնց թվում՝ Հայրենական պատերազմի 1-ին կարգի շքանշանով, Արիության, Մարտական, Հաղթանակի եւ այլ մեդալներով:

ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ
ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԱԺՇՏԱԳԵՏՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ԱԶԳ

Մարզական

Նախնական կազմերը հայտնի են

Նրանք կնախապատրաստվեն ռումինացիների հետ խաղերին

Նոյեմբերի 17-ին ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականը «Հանրապետական» մարզադաշտում կանցկացնի ընթացիկ մրցաշրջանի իր վերջին հանդիպումը: Մեր ֆուտբոլիստներն ընտրական մրցաշարի 5-րդ տուրում ուժերը կչափեն Ռումինիայի ազգային հավաքականի հետ: Վերջինս ընտրական 1-ին խմբի առաջատարն է: Անցկացրած չորս հանդիպումներում ռումինացիները վաստակել են 9 միավոր: Նույնքան միավոր ունեն նաեւ ֆինները, սակայն նրանք մեկ հանդիպում ավելի են անցկացրել: Ռումինիայի ընտրանին սեփական հարկի տակ միեւնույն 2-1 հաշվով հաղթել է ֆիններին ու մակեդոնացիներին, հյուրընկալվելիս խոշոր հաշվով (5-1) առավելության է հասել Անդորրայի ֆուտբոլիստների նկատմամբ եւ միակ պարտությունը կրել է չեխերի հետ արտագնա խաղում (0-1):

Փաստորեն, նոյեմբերի 17-ին մրցելու են առաջին խմբի առաջատարն ու հետնապահը: Ցավոք, Հայաստանի ազգային հավաքականն անչափ անհաջող է հանդես գալիս ընտրական այս շրջափուլում եւ հայտնվել է մրցաշարային աղյուսակը եզրափակողի դերում: Մեր ֆուտբոլիստները 0-3 հաշվով զիջել են մակեդոնացիներին ու չեխերին, երկու անգամ պարտվել ֆիններին (0-2, 1-3): Անկեղծ ասած, հաշվի առնելով մեր ընտրանու անհաջող մրցելույթները, առաջիկա հանդիպման բարեհաջող ելքի հույսերը չնչին են, թեեւ ռումինացիների կազմում բացակայելու են առաջատար մի քանի ֆուտբոլիստներ Ադրիան Մուտուի գլխավորությամբ:

Այսօր Հայաստանի բարձրագույն խմբի առաջնությունում կկայանան հետաձգված 3 հանդիպումները, իսկ նոյեմբերի 13-ից մեր ազգային եւ երիտասարդական հավաքականները կսկսեն նախապատրաստությունն ընտրական մրցախաղերին: Ինչպես տեղեկացանք ՀՖՖ մամուլի քարտուղարությունից, Հայաստանի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Բեռնար Կազոնին հրապարակել է ուսումնամարզական հավաքի հրավիրված ֆուտբոլիստների նախնական ցանկը: Այդ ցանկում բացակայում են Արթուր Պետրոսյանն ու «Ալանիայի» հիմնական կազմում կրկին տեղ զբաղեցրած Ալբերտ Սարգսյանը: Բացառված չէ, որ նրանք, այնուամենայնիվ, հրավիրվեն հավաքական: Որոշ ընդմիջումից հետո կրկին հավաքական է հրավիրվել Աղվան Մկրտչյանը: Նախնական ցանկում ընդգրկված են հետեւյալ 18 ֆուտբոլիստները:

Դարպասապահներ

Արմեն Համբարձումյան («Սլավիա» Բուլղարիա), Ատոուլա Բեսե («Փյունիկ»):

Պաշտպաններ

Սարգիս Հովսեփյան, Ալեքսանդր Թադեւոսյան (երկուսն էլ՝ «Փյունիկ»), Կարեն Դոխոյան («Կռիլյա սովետով» Ռուսաստան), Հարություն Վարդանյան («Արաու» Շվեյցարիա), Արթուր Մկրտչյան («Դարիդա» Բելառուս):

Կիսապաշտպաններ

Ռաֆայել Նազարյան («Դարիդա» Բելառուս), Դավիթ Գրիգորյան («Միկա»), Կարեն Ալեքսանյան, Աղվան Մկրտչյան (երկուսն էլ՝ «Փյունիկ»), Համլետ Մխիթարյան (ՌԻՊՕ Բելառուս), Արտավազդ Քարամյան («Ռապիդ» Ռումինիա):

Հարձակվողներ

Արմեն Շահգելդյան («Միկա»), Էդգար Մանուչարյան («Փյունիկ»), Անդրեյ Մովսիսյան («Սոկոլ» Ռուսաստան), Արա Հակոբյան («Ստալ» Ուկրաինա), Արման Քարամյան («Ռապիդ» Ռումինիա):

ՀՀ երիտասարդական հավաքականի գլխավոր մարզիչ Վարդան Մինասյանը հավաքի է հրավիրել 17 ֆուտբոլիստի: Առաջին անգամ հավաքական են հրավիրվել արարատցի Վահե Թադեւոսյանը եւ կիլիկիացի Սարգիս Մովսիսյանը: Ահա հրավիրված ֆուտբոլիստների ցանկը:

Դարպասապահներ

Արմեն Խաչատրյան («Փյունիկ»), Արթուր Հարությունյան («Բանանց-2»):

Պաշտպաններ

Վալերի Ալեքսանյան, Ռոբերտ Արզումանյան (երկուսն էլ՝ «Փյունիկ»), Արտաշես Բաղդասարյան («Կիլիկիա»), Վահագն Մինասյան («Կոտայք»), Արարատ Առաքելյան («Բանանց»):

Կիսապաշտպաններ

Մխիթար Գրիգորյան, Խորեն Վերանյան, Բալետ Բա Նդումբուկ, Լեւոն Փաչաջյան (բոլորն էլ՝ «Փյունիկ»), Արման Մինասյան, Հրաչյա Վարդազարյան (երկուսն էլ՝ «Կոտայք»):

Հարձակվողներ

Ալեքսանդր Պետրոսյան («Փյունիկ»), Սամվել Մելքոնյան («Բանանց»), Վահե Թադեւոսյան («Արարատ»), Սարգիս Մովսիսյան («Կիլիկիա»):

ՖԻՖԱ-Ի ՎԱՐԿԱՆԻՇԱՅԻՆ ԱՂՅՈՒՍԱԿ

Առանց էական փոփոխությունների

Ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականը պահպանել է իր զբաղեցրած 123-րդ տեղը ՖԻՖԱ-ի դասակարգման նոր ցուցակում: Ընտրական մրցաշարում մեր հավաքականի առաջիկա մրցակից Ռումինիայի հավաքականը նախորդ ցուցակի համեմատ 2 հորիզոնականով նահանջել է եւ այժմ զբաղեցնում է 28-րդ տեղը: Իսկ ամենաբարձր վարկանիշներ ունեն չեխերը (5-րդ տեղ) եւ հոլանդացիները (6-րդ): Մակեդոնացիների նկատմամբ տոնած հաղթանակի շնորհիվ 4 հորիզոնականով վեր է բարձրացել Անդորրայի հավաքականը (143-րդ): Ֆինները 45-րդ տեղից տեղափոխվել են 43-րդ հորիզոնական, իսկ մակեդոնացիները 92-րդ տեղից մեկ աստիճան վեր են բարձրացել:

Հոկտեմբերի համեմատ ցուցակում ամենամեծ առաջընթացը նկատվել է Ավստրալիայի հավաքականի մոտ, որը 15 հորիզոնականով վեր է բարձրացել՝ զբաղեցնելով 49-րդ տեղը: Իսկ ահա, Վիետնամի հավաքականը 13 տեղով նահանջել է: Լավագույն տասնյակը մնացել է անփոփոխ, չնչին փոփոխություններ են կատարվել միայն տասնյակի ներսում: Ներկայացնում ենք լավագույն տասնյակի, ինչպես նաեւ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների հավաքականների ցուցանիշները:

1. Բրազիլիա	847
2. Ֆրանսիա	802
3. Արգենտինա	784
4. Իսպանիա	775
5. Չեխիա	768
6. Հոլանդիա	758
7. Անգլիա	752
8. Մեքսիկա	743
9. Պորտուգալիա	743
10. Իտալիա	736
33. Ռուսաստան	642
51. Ուզբեկստան	580
67. Լատվիա	551
68. Ուկրաինա	551
69. Բելառուս	548
76. Էստոնիա	533
93. Թուրքմենստան	487
103. Լիտվա	449
107. Վրաստան	442
112. Մոլդովա	434
116. Ադրբեջան	425
123. Հայաստան	389
133. Տաջիկստան	355
147. Ղազախստան	309
151. Ղրղզստան	271

Նարդիստները վիճարկեցին ՀՀ գավաթը

Նարդու Հայաստանի ազգային ֆեդերացիայի ակումբում ավարտվեց մարզաձեւի հանրապետության գավաթի խաղարկությունը: Պատվավոր մրցանակը նարդիստները վիճարկեցին կարճ եւ երկար խաղաձեւերից: Ընդ որում, եթե երկար մրցաձեւում յուրաքանչյուր փուլում պարտվողը դուրս էր մնում հետագա պայքարից, ապա կարճ խաղաձեւում միայն երկու պարտության դեպքում էր մասնակիցը դադարեցնում պայքարը: Երկար մրցաձեւում նախնական փուլի արգելքները հաջողությամբ հաղթահարեցին եւ եզրափակիչ մտան Ավետիս Ռոստոմյանն ու Արմեն Մուրադյանը: Նրանց միջեւ վճռորոշ մրցախաղում հաջողությունն ուղեկցեց Ավետիս Ռոստոմյանին, որն էլ դարձավ հանրապետության գավաթակիր: Կարճ մրցաձեւում ուժեղագույն ճանաչվեց Նորայր Քալանթարյանը, որը եզրափակիչում պարտության մատնեց Կոլյա Մոսոյանին: Առաջիկա հանգստյան օրերին Նարդու ազգային ֆեդերացիայի ակումբում նարդիստները կվիճարկեն հանրապետության չեմպիոնի տիտղոսը: Շաբաթ օրը մրցումները կանցկացվեն կարճ մրցաձեւից, կիրակի չեմպիոնը կորոշվի երկար մրցաձեւում:

Բեքհեմը կնկարահանվի կինոյում

Հոլիվուդի պատմության մեջ առաջին անգամ ֆիլմ է նկարահանվում, որն ամբողջությամբ նվիրվելու է ֆուտբոլին: Երեք մասից բաղկացած «Գոլ» ֆիլմում գլխավոր դերերից մեկը կկատարի Դեւիդ Բեքհեմը՝ ներկայացնելով ինքն իրեն: Ամերիկացի պրոդյուսեր Լորենս Բենդերի ֆիլմի առաջին մասում պատմվում է լատինաամերիկյան երկրներից մեկում ծնված, Լոս Անջելեսում բնակվող մի պատանու մասին, որը ցանկանում է լավ ֆուտբոլիստ դառնալ եւ հանդես գալ Անգլիայի պրեմիեր-լիգայի «Նյուքասլ» թիմում: Ֆիլմի հաջորդ երկու մասերում ներկայացված է արդեն այդ ֆուտբոլիստի մարզական գործունեությունը՝ իր հաջողություններով ու անհաջողություններով, որի վերջնական արդյունքը ազգային հավաքականում ընդգրկվելն է: Բացի Բեքհեմից, ֆիլմի նկարահանումներին կմասնակցեն նաեւ Զինեդին Զիդանն ու Ռաուլը: Ֆիլմի բյուջեն կկազմի 100

մլն դոլար: Ֆիլմը պատրաստ կլինի ցուցադրման 2006 թ. աշխարհի առաջնության շեմին:

ՆՈՐ ՄՐՑԱՇԱՐ

Սկանդինավյան երկրները նոր լիգա են հիմնադրել

Անցյալ տարվա օգոստոսին սկանդինավյան երեք երկրներ՝ Դանիան, Նորվեգիան եւ Շվեդիան, հայտարարեցին ֆուտբոլային նոր՝ «Արքայական լիգայի» հիմնադրման մասին: Մրցաշարին կմասնակցի 12 թիմ՝ յուրաքանչյուր երկրից 4-ական ուժեղագույն ակումբները: Մրցաշարի մեկնարկը կտրվի այսօր: Խաղերը կանցկացվեն մինչեւ նոյեմբերի վերջը, ապա մրցաշարում ընդմիջում կհայտարարվի, որից հետո հանդիպումները կվերսկսվեն փետրվարին: Հաղթողը կորոշվի մայիսի 26-ին կայանալիք եզրափակիչ մրցախաղում: Ուժեղագույն ակումբը կպարգեւատրվի 1,89 մլն դոլարով:

Բրայան Ռոբսոնը գլխավորեց հարազատ ակումբը

Անգլիայի հավաքականի նախկին ավագ, «Մանչեսթր յունայթեդի» նախկին կիսապաշտպան Բրայան Ռոբսոնի մարզչական կենսագրությունում նոր փուլ է սկսվում: Նա 2,5 տարով պայմանագիր է կնքել անգլիական «Վեստ Բրոմվիչի» հետ: Ռոբսոնին մարզչական աշխատանքում կօգնի Նայջլ Պիրսոնը, որը նախկինում գլխավորել է Անգլիայի երիտասարդական հավաքականը: Ժամանակին նա հանդես է եկել «Միդլսբրոյում», որը գլխավորում էր հենց Ռոբսոնը: Հետաքրքրական է, որ հենց իր նախկին թիմի՝ «Միդլսբրոյի» հետ հանդիպումում Ռոբսոնը կնշի նորամուտը «Վեստ Բրոմվիչի» գլխավոր մարզչի պաշտոնում: Ի դեպ, հետաքրքրական է, որ Ռոբսոնն իր ֆուտբոլային գործունեությունը սկսել է հենց «Վեստ Բրոմվիչում», որտեղից էլ 1981 թ. ամռանը տեղափոխվել էր «Մանչեսթր յունայթեդ»: Նրա տեղափոխման տրանսֆերային գումարը (1,8 մլն ֆունտ ստեռլինգ) այն ժամանակվա համար ռեկորդային էր:

Իսկ ահա իր մարզչական գործունեությունը Բրայան Ռոբսոնը սկսել է «Միդլսբրոյում»: Նա 7 տարի գլխավորեց թիմը՝ այդ ընթացքում երկու անգամ իր սաների հետ նվաճելով պրեմիեր-լիգայի ուղեգիր: Հետագայում նա մեկ մրցաշրջան գլխավորեց «Բրեդֆորդը»: Անցյալ տարի նրան առաջարկվեց ստանձնել Նիգերիայի հավաքականի ղեկը, սակայն Ռոբսոնը հրաժարվեց: Եվ ահա, 47-ամյա Ռոբսոնը կրկին մարզչական նստարանին է՝ փոխարինելով թիմից հեռացված Գարի Մեգսոնին:

Նալբանդյանը կմասնակցի աշխարհի առաջնությանը

Դավիթ Նալբանդյանը Գիլյերմո Կորիայի հետ Արգենտինան կներկայացնի թենիսի աշխարհի 2005 թ. առաջնությունում, որը կանցկացվի մայիսի 15-21-ը Դյուսելդորֆում: Բացի արգենտինացիներից, աշխարհի չեմպիոնի կոչումը կվիճարկեն նաեւ ԱՄՆ-ի (Էնդի Ռոդիկ, Անդրե Աղասի), Իսպանիայի (Կառլոս Մոյա, Թոմի Ռոբրեդո), Գերմանիայի (Թոմի Հաաս, Նիկոլաս Կիֆեր), Չիլիի (Ֆեռնանդո Գոնսալես, Նիկոլաս Մասու), Շվեդիայի (Յոահիմ Յոհանսոն, Թոմաս Յոհանսոն), Ռուսաստանի (Մարատ Սաֆին, Միխայիլ Յուժնի) հավաքականները: 8-րդ մասնակիցը հայտնի կդառնա նոյեմբերի վերջին: Թեկնածուների թվում են Շվեյցարիայի, Ավստրալիայի, Մեծ Բրիտանիայի, Չեխիայի եւ Սլովակիայի հավաքականները:

Ութ հավաքականները կբաժանվեն 2 խմբի: Յուրաքանչյուր թիմ մրցակցի հետ կանցկացնի 3 մրցախաղ (երկու մենախաղ, մեկ զուգախաղ): Խմբերում հաղթած թիմերը եզրափակիչում կվիճարկեն չեմպիոնի կոչումը: Անցյալ տարի ուժեղագույն ճանաչվեցին չիլիացի թենիսիստներ Ֆեռնանդո Գոնսալեսն ու Նիկոլաս Մասուն, որոնք այս տարի Աթենքի օլիմպիադայում ոսկե մեդալներ նվաճեցին մենախաղում (Մասու) եւ զուգախաղում:

Շումախերի բոլիդն աճուրդի կհանվի

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի աշխարհի յոթակի չեմպիոն Միխայիլ Շումախերի բոլիդը, որով նա հաղթող է ճանաչվել ընթացիկ առաջնության 5 փուլերում, մայիսի 23-ին աճուրդի կհանվի: Մարզական մեքենաների սիրահարներն այդ օրը հնարավորություն կունենան գնելու նաեւ 1958 թ. արտադրության «Ֆեռարի» մակնիշի բոլիդը, որը ժամանակին վարել են 1961 թ. աշխարհի չեմպիոն ամերիկացի Ֆիլ Հիլը եւ նրա հայրենակից Ռիչի Ջինթերը:

Էջը պատրաստեց **ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ**

Ծանուցումներ

«Բանկային գաղտնիքի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ կետով սահմանված պահանջի համաձայն, ՀՀ կենտրոնական բանկը հրապարակում է 2004 թ-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ առեւտրային բանկերի նկատմամբ 100.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամը գերազանցող և 180 օր ժամկետանց պարտավորություններ ունեցող անպարտաճանաչ պարտապանների անվանացանկը

Հ/Հ	ՀՎՀՀ/անձնագրի համար	Անուն/անվանում	Ազգանուն
1	00006316	«Պրոգրես 1995» ՍՊԸ	
2	00010459	«Նավթամթերք» ԲԲԸ	
3	00021129	«Կոնտինենտալ Գ.Ք.» ՍՊԸ	
4	00066725	«Ռաունգ» ՍՊԸ	
5	00404583	«Մեծ և ընկ» ՍՊԸ	
6	00418304	«Էլիտար տուն» ՍՊԸ	
7	00425461	«Գիսավոր» ՍՊԸ	
8	00804325	«Սնան» ՍՊԸ	
9	00819071	«Մեծ Հայ» ՍՊԸ	
10	00824483	«Անիկա» ՍՊԸ	
11	00825022	«Փյունիկ» ՍՊԸ	
12	00832688	«Ալկոն» ՓԲԸ	
13	00839189	«Նաիրի-2» ՍՊԸ	
14	01504605	«Մելոն» ՓԲԸ	
15	01506952	«Հայէներգո» ՓԲԸ	
16	01523728	«Ատլաս» ՍՊԸ	
17	01529354	«Յու. Համբարձումյան և ընկերներ» ՍՊԸ	
18	01530155	«Ինթեռմոթոր Երևան» ՍՊԸ	
19	01532909	«Արմենիկում +» ՓԲԸ	
20	01535433	«Գոաաս» ՍՊԸ	
21	01804934	«Լոֆ» ՓԲԸ	
22	01817213	«Սկանդի» ՍՊԸ	
23	01823591	«Աննա Եղոյան» ՍՊԸ	
24	02200797	«ՐՐՐ» ՍՊԸ	
25	02202235	«Նաիրիտ» ՊԳԱՁ	
26	02202355	«Նեյտոն ԳԱՄ» ՊՓԲԸ	
27	02212813	«Արմէլ» ԱԿ	
28	02228743	«Նաիրիտ գործարան» ՓԲԸ	
29	02504181	«Վուդ ընդ բիզնես» ՍՊԸ	
30	02512042	«Ջրշին» ՊՓԲԸ	
31	02516696	«Տայգ» ՍՊԸ	
32	02530327	«Նժույգ» ՍՊԸ	
33	02550959	«Ռունի Թրավել» ՍՊԸ	
34	03000032	«Հրազդանի կաթի գործարան» ԲԲԸ	
35	03008591	«Հրազդանցեմենտ» ՍՊԸ	
36	03302729	«Եղվարդի համակցված կերեր» ՓԲԸ	
37	03501166	«Ունիվերսալշին» ՍՊԸ	
38	03803088	«Հայֆ» ՍՊԸ	
39	04100396	«Արարատի բրդի վերամշակում» ԲԲԸ	
40	04203063	«Ազատի ֆորելային տնտեսություն» ԲԲԸ	
41	04700635	«Ագրինեխ» ՓԲԸ	
42	04713567	«Վեգետա» ՍՊԸ	
43	04713841	«Սերժ և ընկերներ» ՍՊԸ	
44	05201101	«Ապարան» ՍՊԸ	
45	05501052	«Հենրիկ» Ա/Ձ	
46	05523035	«Ստարտ Քերգ» ՍՊԸ	
47	05808411	«Լենգրիգ» ՍՊԸ	
48	06903769	«Շինարար» ԱԿ	
49	06919131	«Կորտ» ՍՊԸ	
50	06921958	«Արաքս և Կոստան» ՍՊԸ	
51	08400603	«Գեղամա» ԲԲԸ	
52	08800343	«Սոթքի ոսկու հանք» ԴՁ	
53	08901031	«Ռելե» ՓԲԸ	
54	02805265	«Լենար ՃՇՁ» ՍՊԸ	
55	01812492	«Տուն Կիլիկիո» ՍՊԸ	
56	1258340	«Ակորդ-Գրուպ»	
57	444450	«Լյուալ» ՓԲԸ	
58	90015097	«Միկա Ղարաբաղ» ՓԲԸ	
59	box9201	«Գազ Ֆիբերիգ» ԼՏԴ	
60	AE0619670	Ալբերտ	Կարապետյան
61	AA0215050	Աշոտ	Կիրակոսյան
62	AA0262678	Գոհար	Ալեքսանյան
63	AA0280165	Ռոբերտ	Մասումյան
64	AA0280166	Ռուբեն	Ղազարյան
65	AA0302278	Ֆիրդուա	Սարոյան
66	AA0309313	Էդգար	Քեշիշյան
67	AA0309876	Սամվել	Ավագյան
68	AA0357840	Անահիտ	Սինդոյան
69	AA0386166	Կարեն	Արշակյան
70	AA0426665	Արմեն	Աղամալյան
71	AA0488962	Գագիկ	Ստեփանյան
72	AA0522000	Հմայակ	Սարգսյան
73	AB0203218	Արթուր	Թադևոսյան
74	AB0267169	Բարսեղ	Կանդոյան
75	AB0315232	Վահագ	Ալեքսանյան
76	AB0586348	Եղվարդ	Սարգսյան
77	AB0699588	Մանվել	Հակոբյան ԱՁ
78	AC0242021	Աշոտ	Ղազարյան
79	AC0325569	Գոռ	Դավթյան
80	AC0380562	Վիլյա	Նարինյան
81	AC0482726	Նվեր	Հովակիմյան
82	AC0629501	Սերյոժա	Գրիգորյան
83	AE0374944	Յուրա	Ուշակով
84	AE0411517	Վահագն	Հովսեփյան
85	AE0429145	Գրիգոր	Պողոսյան
86	AE0645594	Սիմոն	Փանոսյան
87	IXCL652181	Լեոնիկ	Աղաբեկյան

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Օտարերկրյա պետություններից Հայաստան վերադարձած այն ՀՀ քաղաքացիները, ովքեր հայրենիքում վերահաստատման հետ կապված խնդիրների են հանդիպում, անվճար խորհրդատվություն եւ աջակցություն ստանալու համար կարող են դիմել ՀՀ կառավարությանն առընթեր միգրացիայի եւ փախստականների վարչություն, որի հասցեն է՝ Հր. Քոչարի 4, ինչպես նաեւ զանգահարել ***224727 «թեժ գիծ»*** հեռախոսահամարով:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Նոյեմբերի 12-ին ժ. 15-ին Գրողների միության մեծ դահլիճում տեղի կունենա արձակագիր, դրամատուրգ **Խորեն Արամունու** (ԱՄՆ) «Անվավեր» պատմվածքների ժողովածուի քննարկումը: Մուտքն ազատ է:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

For Your Internal News of Armenia
Log on to
www.azg.am
in Armenian, Russian, English and Turkish

UNFPA

LEADER IN REPRODUCTIVE HEALTH AND POPULATION AND DEVELOPMENT

Saving Women's Lives

UNFPA, the United Nations Population Fund, is the world's largest international source of funding for population and reproductive health programmes. Since we began operations in 1969, the Fund has provided nearly $6 billion in assistance to developing countries.

UNFPA works with governments and non-governmental organizations in over 140 countries, including Armenia, at their request, and with the support of the international community. We support programmes that help women, men and young people:

- plan their families and avoid unwanted pregnancies
- undergo pregnancy and childbirth safely
- avoid sexually transmitted infections(STIs) - including HIV/AIDS
- combat violence against women.

Together, these elements promote reproductive health - a state of complete physical, mental and social well being in all matters related to the reproductive system. Reproductive health is recognized as a human right, part of the right to health.

UNFPA also helps governments in the world's poorest countries, and in other countries in need, to formulate population policies and strategies to ensure that economic and social development frameworks and programmes take account of population dynamics, namely, of aging, fertility, migration, and gender. All UNFPA-funded programmes promote women's equality.

UNFPA works to raise awareness of these needs among people everywhere. We advocate for close attention to population problems and help to mobilize resources to solve them.

UNFPA Armenia Office announces three competitive vacancies for the positions of:

1. **Assistant Representative (ICS 10 / NO-C) with a fixed-term appointment**
2. **Programme Officer (ICS 9 / NO-B) with initial service contract appointment**
3. **Logistics Assistant (ICS 5 / GS-5) with a fixed-term appointment**

UNFPA offers an attractive compensation package commensurate with experience.

The detailed Vacancy Announcements can be found at the following site: ***www.careercenter.am***, as well as on the Announcement Board of the UN House (address: 14 Liebknecht St., Yerevan)

Please submit your CV together with an Application Letter and a United Nations Personal History (P-11) form to the UN House Guards Office (address: 14 Liebknecht St., Yerevan).

P-11 form can be downloaded from ***www.unfpa.org/about/employment*** and ***www.careercenter.am*** websites.

Only hard copies of the above documents will be accepted. Please, no electronic submissions and no phone calls.

We will only be able to respond to those applicants in whom UNFPA has a further interest.

Deadline for applications: 18 November 2004, 5:00 p.m.

Եթե Ձեր նախահայրերը ապահովագրված են Օսմանյան Կայսրության մեջ՝ 90 տարվա մեջ մոռացված ավանդները կրկին երևան կգան

Իմանալու և ձեր հատուցումը ստանալու համար դիմեք
www.armenianinsurancesettlement.com
Դիմումները պետք է առաքվեն մինչև փետրվար 28. 2005թ.

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 10.11.2004 Գինը՝ 100 դրամ